

Opinnäytetyö (YAMK)

Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen

2024

Maria Jokela

Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen YAMK- opinnäytetöillä

Opinnäytetyö (YAMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen

2024 | 48 sivua, 1 liitesivu

Maria Jokela

Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen YAMK-opinnäytetöillä

Kehittämistyössäni keskityin tutkimaan sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöiden vaikutusta työelämässä sekä niiden merkitystä kohdeorganisaatioille. Tutkimuksellisessa osiossa pyrin lisäämään ymmärrystä opinnäytetöiden vaikutuksista ja niiden hyödyntämisestä. Analysoin valmistuneita opinnäytetöitä, jotka käsittelevät erilaisia kehittämiskohteita, kuten toimintamallien kehittämistä, oppaiden ja työkalujen luomista sekä palvelumuotoilua ja prosessien parantamista. Tulokset osoittivat, että opinnäytetyöt tarjosivat arvokkaita ideoita ja näkökulmia kohdeorganisaatioiden kehittämiseen.

Tämän opinnäytetyön tuotoksena syntyi informatiivinen esite opinnäytetöiden tuloksista informatiivinen esite, jonka tarkoituksena oli lisätä opinnäytetöiden käyttöä ja tunnettuutta eri organisaatioissa. Kehittämistyön tulokset osoittivat, että opinnäytetyöt voivat vaikuttaa merkittävästi työelämän kehittämiseen ja tarjota konkreettisia ratkaisuja alan haasteisiin. Jatkokehittämisehdotuksena esitän tiedon levittämisen laajentamista eri kanavien kautta sekä yhteistyön tiivistämistä työnantajien kanssa opinnäytetöiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Asiasanat:

Kehittäminen, opinnäytetyö, terveys- ja sosiaaliala, ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Bachelor's / Master's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Social and Health Care Development and Management

2024 | 48 pages, 1 page in appendices

Maria Jokela

Social and Health Care Development with master's Theses

In my development work, I focused on investigating the impact of master's theses in social and health care on the professional field and their significance to target organizations. In the research section, my aim was to enhance understanding of the effects of these theses and their utilization. I analyzed completed theses addressing various development areas such as the development of models, creation of guides and tools, as well as service design and process improvement. The results indicated that the theses provided valuable insights and ideas for the development of target organizations.

Additionally, an informative brochure summarizing the results of the theses was produced to increase their utilization and recognition across different organizations. The findings of the development work demonstrated that master's theses can significantly impact professional development and offer concrete solutions to industry challenges. As a suggestion for further development, I propose expanding the dissemination of information through various channels and strengthening collaboration with employers in the planning and implementation of theses.

Keywords:

Developing, health and social care, master's degree in applied sciences, thesis

Sisältö

Käytetyt lyhenteet tai sanasto	7
1 Johdanto	8
2 Ammattikorkeakoulutus Suomen koulutusjärjestelmän osana	9
2.1 Koulutusjärjestelmän rakenne	9
2.2 Suomalainen korkeakoulujärjestelmä	10
2.3 Bolognan prosessi	11
2.4 Ammattikorkeakoulun koulutustavoitteet	12
2.5 Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	14
2.6 Ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyö	16
3 Kehittämiprojektin tarve, tehtävä ja eteneminen	18
3.1 Kehittämiprojektin tarve	18
3.2 Kehittämistehtävä ja kehittämissuorituksen eteneminen	18
4 Kohdeorganisaatio ja projektiorganisaatio	20
4.1 Kohdeorganisaatio	20
4.2 Projektiorganisaatio	20
5 Tutkimuksellinen osio	22
5.1 Tavoite, tarkoitus ja tutkimusongelmat	22
5.2 Tutkimusmenetelmä ja aineistonkeruu	23
5.3 Aineiston analysointi	23
5.4 Tutkimuksen eettisyys	24
5.5 Tutkimuksen luotettavuus	25
6 Kehittämissuorituksen tulokset	27
6.1 Koulutusohjelmat	27
6.2 Aiheet	28
6.3 Toimeksiantajat	29
6.4 Toimeksiantajien sijainti	30
6.5 Käytetyt menetelmät	31

6.6 Tuotokset	32
6.7 Kehittämistöiden hyödynsaajat ja käyttäjät	33
6.8 Moniammatillinen ohjausryhmä	34
6.9 Kehittämistyön käyttöönotto opinnäytetyö prosessin aikana	35
Tuotos	36
7 Yhteenveto, johtopäätökset ja arviointi	37
7.1 Yhteenveto tutkimuksellisen osion ja kehittämistyön tuloksista	37
7.2 Johtopäätökset	40
7.3 Kehittämisprojektin arviointi	41
Lähteet	45

Liitteet

Liite 1. Esite

Kuviot

Kuvio 1. Suomen koulutusjärjestelmä (OKM 2022).	10
Kuvio 2. Projektin etenemisaikataulu.	19
Kuvio 3. Opinnäytetyöt koulutusohjelmittain vuonna 2022 (N=120).	27
Kuvio 4. Aiheiden lähtökohdat vuonna 2022 (N=120).	28
Kuvio 5. Opiskelijoiden ideoimat aiheet (N=15).	28
Kuvio 6. Toimeksiantajien ideoimat aiheet (N=40).	29
Kuvio 7. Toimeksiantajien tyyppi (N=120).	30
Kuvio 8. Toimeksiantajat (N=120).	30
Kuvio 9. Toimeksiantajien maantieteellinen sijainti (N=120)	31
Kuvio 10. Opinnäytetöissä käytetyt kehittämis- ja tutkimusmenetelmät (N=177).	31
Kuvio 11. Aineiston hankinnan välineet (N=46).	32
Kuvio 12. Opinnäytetöiden tuotokset (N=120).	33

Kuvio 13. Opinnäytetöiden hyödynsaajat (N=120).	33
Kuvio 14. Tuotoksen käyttäjät (N=120).	34
Kuvio 15. Moniammatillinen ohjausryhmä (N=120).	34
Kuvio 16. Kehittämistyön käyttöönotto opinnäytetyö prosessin aikana (N=120).	35

Käytetyt lyhenteet tai sanasto

AMK	Ammattikorkeakoulu
Arene	Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto
HUS	Helsingin yliopistollinen sairaala
Power Bi	Tietojen visualisointiohjelmisto
YAMK	Ylempi ammattikorkeakoulu

1 Johdanto

Ylemmän ammattikorkeakoulutuksen opinnäytetyöt ovat keskeinen osa opiskelijoiden ammatillista kehitystä ja työelämän käytännön ongelmien ratkaisua. Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan sosiaali- ja terveysalan ylemmän ammattikorkeakoulutuksen opinnäytetöiden merkitystä ja vaikutusta työelämässä, erityisesti kohdeorganisaatioiden näkökulmasta. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten nämä opinnäytetyöt ovat vaikuttaneet kohdeorganisaatioiden toimintaan ja millaisia hyötyjä ne ovat tuottaneet.

Opinnäytetyön alussa tarkastellaan tutkimuksen metodologiaa ja aineistonkeruuta, jossa käydään läpi tutkimuksen suunnittelu, toteutus ja analyysimenetelmät. Tutkimuksen eettiset näkökulmat huomioidaan tarkasti, jotta varmistetaan tulosten luotettavuuden ja eettisen toteutuksen.

Tutkimuksen keskeiset tavoitteet ja tutkimusongelmat keskittyvät ylemmän ammattikorkeakoulutuksen tunnettuuden lisäämiseen, työelämän kehittämiseen sekä kohdeorganisaatioiden hyötyihin.

Tutkimuksen keskeinen aineisto koostuu vuoden 2022 aikana valmistuneista sosiaali- ja terveysalan ylemmän ammattikorkeakoulutuksen opinnäytetöistä. Aineiston analyysissa hyödynnetään sekä kvantitatiivista että kvalitatiivisia menetelmiä, ja tulosten esittämisessä pyritään havainnollistamaan opinnäytetöiden vaikutuksia ja hyötyjä kohdeorganisaatioille.

Tutkimuksen keskeiset tulokset ja johtopäätökset tarjoavat arvokasta tietoa ylemmän ammattikorkeakoulutuksen roolista työelämässä sekä mahdollisuuksista vahvistaa opinnäytetöiden käyttöä ja hyödyntämistä tulevaisuudessa.

2 Ammattikorkeakoulutus Suomen koulutusjärjestelmän osana

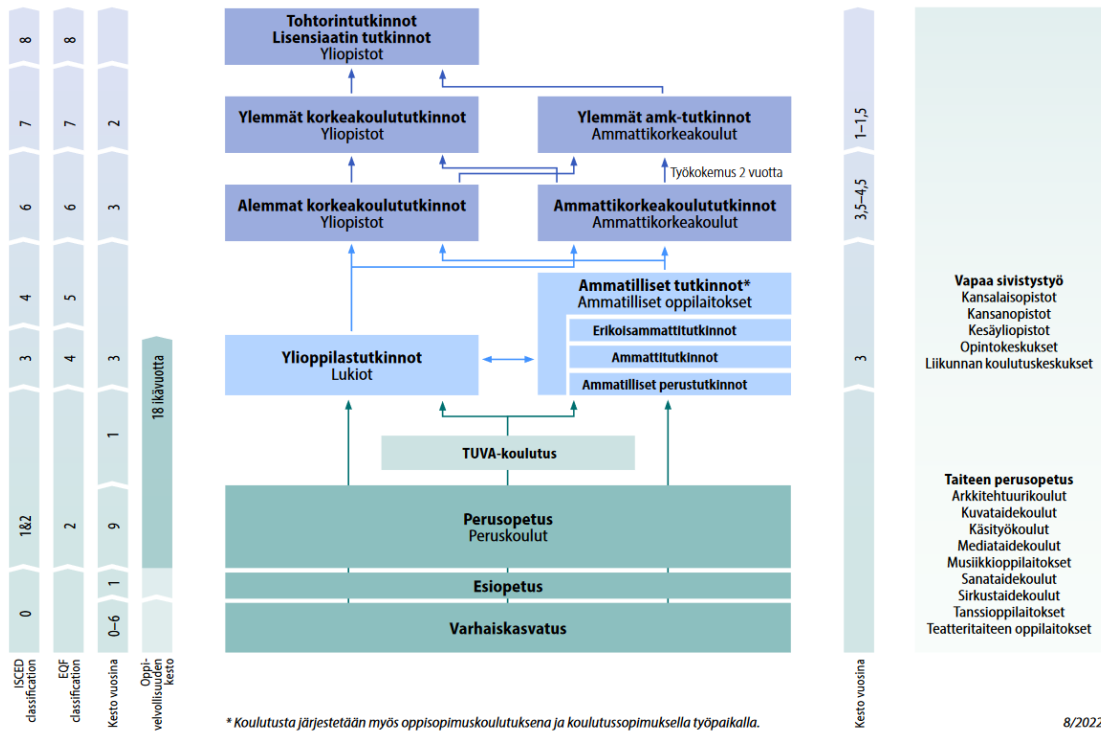
2.1 Koulutusjärjestelmän rakenne

Suomen koulutusjärjestelmä muodostuu varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, yleissivistävästä perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta ja korkea-asteen koulutuksesta. Lapset osallistuvat varhaiskasvatukseen ennen oppivelvollisuuden alkua, joka tukee lasten kehitystä, terveyttä ja oppimista. Esiopetus seuraa varhaiskasvatusta ja vahvistaa oppimisen perustaa ennen peruskoulun aloittamista. Esiopetus on ollut Suomessa pakollista vuodesta 2015 alkaen. Peruskoulu alkaa lapsen täyttäessä seitsemän vuotta ja kestää yhdeksän vuotta. Jokainen Suomessa vakinaisesti asuva lapsi on oppivelvollinen siihen asti, kunnes täyttää 18 vuotta tai suorittaa toisen asteen tutkinnon. Peruskoulun jälkeen nuorten tulee hakea toisen asteen koulutukseen, joka voi olla lukio tai ammattikoulu. Lukio tarjoaa yleissivistävää koulutusta, kun taas ammatillinen koulutus antaa alan perustaidot ja voi olla mahdollista suorittaa oppisopimuksella. Molemmista koulutuksista voi jatkaa opintoja korkeakouluihin. (OKM 2022.)

Suomen korkeakoulujärjestelmä muodostuu yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Yliopistot painottavat tieteellistä tutkimusta ja sen pohjalta tapahtuvaa opetusta. Ammattikorkeakoulut tarjoavat opetusta, joka on käytännönläheistä ja vastaa työelämän suoraan tarpeisiin. (OKM 2022.)

Suomen koulutusjärjestelmä on kuvattu kuviossa 1, jossa esitetään kaikki varhaiskasvatuksesta tohtoritutkintoon ulottuvat vaiheet.

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

8/2022

Kuvio 1. Suomen koulutusjärjestelmä (OKM 2022).

2.2 Suomalainen korkeakoulujärjestelmä

Suomalainen korkeakoulujärjestelmä tunnetaan duaalimallina, joka muodostui ammattikorkeakoulujen perustamisen myötä (Ahonen & Antikainen 2019, 1). Ammattikorkeakoulut aloittivat toimintansa Suomessa kokeiluna 1990-luvun alussa. Varsinainen ammattikorkeakoululaki säädettiin vuonna 1995, jolloin valtioneuvosto myönsi ensimmäisille ammattikorkeakouluille vakinaiset toimiluvat korkeakoulujen arviointineuvoston suorittamien arviointien pohjalta. (Nenonen 2020, 19.) Suomessa ammattikorkeakoulujen ohjauksessa tapahtuneet muutokset konkretisoituivat vuonna 2013 käynnistyneessä ammattikorkeakoulu-uudistuksessa. Tämän uudistuksen keskeisiä toimenpiteitä olivat ammattikorkeakoulujen koulutustoiminnan näkökulmasta uuden ammattikorkeakoululain säätäminen vuonna 2014 ja sen myötä käyttöönotettu tulosperustainen rahoitusmalli. (Nenonen 2020, 27.)

Korkeakoulujärjestelmämme muodostuu kahdesta keskeisestä osasta: yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Ammattikorkeakoulujen perustamisen oli tarkoitus vahvistaa korkea-asteen koulutuksen suuntaamista tiiviimmin vastaamaan työelämän tarpeita. Erityisesti tämä koski ammattikorkeakoulujen ensimmäisen syklin koulutusta, joka johti AMK-tutkintoon. (Ahonen & Antikainen 2019, 1.) Ammattikorkeakoulussa opiskelu on käytännönläheinen vaihtoehto verraten yliopistoon (Opintopolku 2024).

Yliopistossa opiskelijat voivat suorittaa alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja sekä tieteellisiä jatkotutkintoja, kuten lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot. Ammattikorkeakoulussa opiskelijat voivat puolestaan suorittaa ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. (OKM 2022.)

Yliopistotutkinnon laajuus on tavallisesti 300 opintopistettä, joka muodostuu kandidaatin tutkinnon 180 opintopisteestä ja maisteri tutkinnon 120 pisteestä. Ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on 210, 240 tai 270 opintopistettä ja ylempään ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on 60 tai 90 opintopistettä. (Opintopolku 2024). Ylempään ammattikorkeakoulututkinnon suorittaminen edellyttää ammattikorkeakoulututkintoa tai muuta soveltuvaa tutkintoa sekä vähintään kahden vuoden työkokemusta aiemman tutkinnon suorittamisen jälkeen (OKM 2022).

2.3 Bolognan prosessi

Euroopan koulutusjärjestelmiä pyritään yhtenäistämään Bolognan prosessin avulla. Tämän prosessin seurauksena on syntynyt eurooppalainen korkeakoulutusalue, jonka päätavoitteena on helpottaa opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuutta eri maiden välillä. Samalla se pyrkii edistämään korkeakoulutuksen saavutettavuutta ja inklusiivisuutta, jotta kaikilla olisi mahdollisuus päästä korkeakoulutukseen. Lisäksi Bolognan prosessin avulla pyritään parantamaan eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa maailmanlaajuisesti. (European Commission 2024.)

Eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen kuuluvat maat ovat sitoutuneet ottamaan käyttöön kolmiportaisen tutkintojärjestelmän (alempi ja ylempi korkeakoulututkinto sekä tohtorintutkinto), varmistamaan, että korkeakoulut tunnustavat vastavuoroisesti ulkomaisissa korkeakouluissa suoritettut tutkinnot ja opintojaksot, sekä ottamaan käyttöön laadunvarmistusjärjestelmän, jolla varmistetaan korkeakouluopetuksen ja oppimistulosten laatu ja relevanssi. (European Commission 2024.)

Suomessa Bolognan prosessi otettiin käyttöön 1. elokuuta 2005, jolloin yliopistot ja ammattikorkeakoulut siirtyivät uuteen tutkintorakennejärjestelmään. Yliopistotutkinto muuttui kolmiportaiseksi, sisältäen kandidaatin, maisterin ja tohtorin tutkinnot. Ammattikorkeakouluissa tämä uudistus toi mukanaan vakinaistetun ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon. Kaksiportaisen tutkintorakenneuudistuksen tavoitteena oli varmistaa, että ammattikorkeakouluopiskelijoilla oli mahdollisuus syventää ammatillista osaamistaan ja samalla antaa ammattikorkeakouluille mahdollisuus kehittyä vahvasti työelämäläheisinä korkeakouluyksikköinä. (Ojala 2017, 24.) Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa EQF-tasoa 7, joka on maisteritason tutkinto (Opetushallitus 2023).

Suomen ammattikorkeakoulujärjestelmä erottuu muista eurooppalaisista korkeakoulujärjestelmistä erityisesti siinä, että YAMK-tutkintoon pääsemiseksi vaaditaan työkokemusta. Tämä työkokemusvaatimus on tunnustettu suomalaisena koulutuksen erityispiirteenä ja erottavana tekijänä. Kokonaisuudessaan Suomen korkeakoulujärjestelmä muistuttaa eniten Hollannin ja Saksan korkeakoulujärjestelmiä verrattuna muihin eurooppalaisiin järjestelmiin. (Ojala 2017, 25.)

2.4 Ammattikorkeakoulun koulutustavoitteet

Ammattikorkeakoulujen toiminta perustuu alueelliseen kehittämiseen ja työelämään. Ammattikorkeakoulututkintojen on tarkoitus olla ammatillisesti painottuneita korkeakoulututkintoja. Opetus ammattikorkeakoulussa keskittyy

työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin. Ammattikorkeakoulu opetuksen tavoitteena on tukea opiskelijan ammatillista kasvua ja sijoittumista asiantuntijatehtäviin. (Vilkkä 2021, 4.)

Ammattikorkeakoululaissa 1:4 § sanotaan, että ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelijan ammatillista kasvua. Ammattikorkeakoulun tehtävänä on lisäksi harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulun tulee edistää elinikäistä oppimista. (Ammattikorkeakoululaki 932/2014, 1:4.)

Suomen ammattikorkeakouluissa opiskelijoiden osaaminen on jaettu koulutuskohtaisiin ja yhteisiin kompetensseihin. Koulutuskohtaiset kompetenssit perustuvat opiskelijan ammatilliseen asiantuntijuuteen, kun taas yhteiset kompetenssit ovat tarpeellisia työelämässä toimimiselle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. Arenen suositus auttaa soveltamaan kansallisia osaamistasokuvauksia opetussuunnitelmissa, osaamisprofiilien laadinnassa ja arvioinnissa. (Arene Ry 2022.)

Arene-kompetenssien ohjeistuksen mukaisesti ylemmän ammattikorkeakoulun opiskelijan tulee pystyä kehittämään omaa ja yhteisönsä osaamista käyttäen hyväksi eri alojen tietoa ja digitalisaation mahdollisuuksia. Opiskelijan pitää osata johtaa ja kehittää työyhteisöään sekä uudistaa työelämää. Ammattialan eettisten periaatteiden ja arvojen toteutumisen edistäminen työyhteisössä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen on myös tärkeää. Opiskelijan tulee kehittää ja johtaa vastuullista ja kestävää toimintaa työssään sekä tukea kestävyysmuutosta työyhteisössä ja yhteiskunnassa. Lisäksi opiskelijan tulee osata johtaa monikulttuurisia ja kansainvälisiä toimintaympäristöjä ja verkostoja. Tulevaisuuden ennakoiminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen sekä uuden tiedon tuottaminen erilaisten tutkimus- ja

kehittämismenetelmien avulla ovat myös opiskelijan tavoitteita. (Arene Ry 2022.)

2.5 Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja koskeva kokeilulaki tuli voimaan vuoden 2002 alussa ja pysyvästi YAMK-tutkinnot vakinaistettiin vuonna 2005 (Arene Ry 2022). Tutkintojen vakinaistamisen taustalla olivat ammattikorkeakoulujen toiveet ja keskustelut aiheesta, lisäksi Bolognan prosessi vaikutti päätökseen. Tärkeänä perusteena oli myös tarve vahvistaa koulutuksen yhteyksiä työelämään ja edistää ammatillisia jatkokoulutusmahdollisuuksia. Vakinaistamisen myötä nämä tutkinnot tuottavat pääsääntöisesti saman kelpoisuuden julkisiin virkoihin ja tehtäviin kuin maisterin tutkinnot. (Ojala 2017, 3.)

Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja ja niiden kehittämistä on ohjannut alusta alkaen ajatus työelämän kehittämisestä. Tutkinnon suorittaminen on edellyttänyt riittävää työkokemusta. Tutkinnon sisällöt ja opinnäytetyö on suunniteltu erityisesti työelämässä tarvittavan osaamisen vahvistamiseen ja kehittämiseen. (Arene Ry 2022.)

Ylemmän ammattikorkeakoulun avulla voidaan syventää ammatillista osaamista, joka valmistaa työelämän kehittämiseen ja asiantuntijatehtäviin. Se antaa myös pääsääntöisesti saman kelpoisuuden julkisiin virkoihin kuin yliopistossa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto. Ylempään ammattikorkeakouluun voi hakea, mikäli hakijalla on soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai muu soveltuva korkeakoulututkinto sekä vähintään kahden vuoden työkokemus opiskeltavalta alalta, joka tulee olla hankittu ennen korkeakoulututkinnon suorittamista. (Opintopolku 2023.) Aiempi tutkinto ja työkokemus luovat pohjan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon syventäville opinnoille ja valmistavat opiskelijat vaativampiin tehtäviin työelämässä (Laasanen ym. 2015, 75).

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opintoihin kuuluvat koulutusaloittaiset syventävät opinnot, vapaasti valittavat opinnot ja opinnäytetyö. Tutkinnon laajuus vaihtelee 60–90 opintopisteen välillä ja sen voi suorittaa 1,5–3 vuodessa työn ohessa. (Opintopolku 2023.) Suurin osa opiskelijoista opiskelee ylempää ammattikorkeakoulu tutkintoaan työn ohessa, jolloin he kehittävät samalla omaa työyhteisöjään opiskelun ajan ja liittävät monesti samalla oman työpaikkansa korkeakouluyhteistyöhön (Laasanen ym. 2015, 76). Opinnot ovat monimuotoisia, sisältäen lähiopintoja, verkko-opintoja ja itsenäistä työskentelyä. Tutkinnon keskeinen osa on opinnäytetyönä tehtävä työelämän kehittämistehtävä, jonka aiheen opiskelija voi valita omien työtarpeiden mukaisesti. (Opintopolku 2023.)

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet työllistyvät erinomaisesti ja heidän työtehtävänsä vastaavat hyvin tutkinnon alaa ja tasoa. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vaikuttaa merkittävästi mediaanipalkkaan alasta riippumatta. (Arkko 2021.) Vuoden 2022 uraseurannan mukaan ylemmän ammattikorkeakoulun suorittaneiden mediaanipalkka kaikilla aloilla oli 4100 euroa kuukaudessa. Sosiaali- ja terveysalan ylemmän ammattikorkeakoulun suorittaneiden vastaava mediaanipalkka oli 3600 euroa kuukaudessa. Paras mediaaniansio oli tekniikan alalla, jossa mediaaniansio oli 5000 euroa kuukaudessa. (Uraseurannat 2022.)

Nykyään yhä useammin menestyminen työelämässä ja työllistyminen hyvin työtehtäviin edellyttävät korkeakoulututkintoa. Ilman tutkintoa on haastavaa kilpailla työmarkkinoilla ja saavuttaa menestystä. Koulutusvaatimukset ovat kasvaneet samalla kun yleinen koulutustaso on noussut. (Ojala ym. 2018, 291.) YAMK-tutkinto on käytännönläheinen ja ammatillista osaamista tukeva koulutus, joka vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon kentän muuttuviin tarpeisiin. Tutkinnon suorittaneet ovat korkeasti koulutettuja, kokeneita ja motivoituneita moniosaajia, joiden osaamista tulisi hyödyntää työelämässä. (Hämäläinen & Liimatainen 2019, 45.) Ylempään ammattikorkeakouluun hakeutumisen syitä ovat omien taitojen kehittämisen lisäksi muun muassa oman kilpailukykyyn ja työmarkkina-aseman vahvistaminen, urakehityksen mahdollisuudet, vaativammat

työtehtävät, korkeampi palkka ja tutkinnon myötä saavutettava arvostus. (Ojala ym. 2018, 292–293.)

2.6 Ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Tärkeä osa YAMK-tutkintoa on opinnäytetyö, joka vaatii opiskelijalta 800 tuntia työtä ja vastaa 30 opintopistettä. Opinnäytetyössä opiskelija osoittaa kykynsä soveltaa tutkimustietoa, valmiutensa itsenäiseen ja vaativaan asiantuntijatyöhön sekä taitonsa käyttää valittuja tutkimus- ja kehittämismenetelmiä.

Opinnäytetyöprosessissa keskeisiä osapuolia ovat opiskelija, joka toteuttaa työn, työn ohjaaja, joka on yliopiston jatkotutkinnon suorittanut henkilö ja toimeksiantaja eli organisaatio, jonka toimintaa kehitetään ja tutkitaan opinnäytetyötehtävän avulla. (Mäkimuro-Koivumaa & Kunnari 2018, 2.)

YAMK-opinnäytetyö on opiskelijan oma kehittämisprosessi, josta hän on itse vastuussa. Työn aikana opiskelija saa tukea ohjaajalta ja toimeksiantajalta. Opinnäytetyön tuloksena voidaan saada uutta tietoa tutkittavasta kohteesta, ratkaisuja organisaation toimintaan liittyviin ongelmiin tai uusia toimintamalleja, tutkimuskohteita ja -avauksia, jotka täyttävät tutkimuksellisen kehittämishankkeen vaatimukset. (Mäkimuro-Koivumaa & Kunnari 2018, 3.)

Sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetyöt toteutetaan kehittämishankkeina ja ne voivat vastata osaltaan sosiaali- ja terveysalan kehittämishaasteeseen (Huotari 2014, 8). Alalla on tunnistettu monia kehitystarpeita ja näiden tarpeiden täyttämiseksi tarvitaan vahvaa osaamista tutkimus- ja kehittämismenetelmistä. Tällaista osaamista opitaan perustutkintojen lisäksi erityisesti ylemmän ammattikorkeakoulun opintojen aikana. (Liikanen ym. 2022.) Sosiaali- ja terveysalalla on suuri ja välttämätön rakenneuudistus, tarve palveluiden tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämisen uudistamiselle ja tarve teknologian ja tiedon paremmalle hyödyntämiselle edellyttävät kehittämistyötä. Myös kehittyvä digitalisaatio ja viestintä sähköisillä menetelmillä avaavat kansallisia, alueellisia ja asiakaskohtaisia mahdollisuuksia. (Huotari 2014, 8.)

Ammattikorkeakoulujen lakiperustainen tehtävä on elinikäisen oppimisen edistäminen. Toiminnan muutosten ja kehittämisen kannalta opinnäytetöillä voi olla lyhyt toimintaa kehittävä vaikutus, mutta kehittämishankkeessa opiskelijan saama oppi ja kehittämistapa voi saada aikaan kehittämisen juurruttamista pysyväksi. On tärkeää, että kehittämis- ja innovaatiotoiminnan jatkuvuus mahdollistetaan sekä tutkimus- ja kehittämisverkostoja ylläpidetään. Tällöin myös hyvinvointipalveluista vastaavat tahot voivat mukautua ja reagoida ennakoivasti kasvaviin asiakastarpeisiin ja muuttuviin toimintaympäristöihin. (Huotari 2014, 14.)

3 Kehittämiprojektin tarve, tehtävä ja eteneminen

3.1 Kehittämiprojektin tarve

Kehittämistyön tarve syntyi ylemmän ammattikorkeakoulututkintojen heikon tunnettuuden ja alhaisen arvostuksen vuoksi (Ojala 2017, 146). Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt tuovat työelämään arvokasta osaamista ja ovat merkittäviä uudistajia. Vaikka työnantajat arvostavat jatkuvaa kouluttautumista, YAMK-tutkintoa ei vielä tunneta tarpeeksi hyvin työnantajien keskuudessa. (Rämö 2021, 2.)

3.2 Kehittämistehtävä ja kehittämiprojektin eteneminen

Opinnäytetyön kehittämistehtäväni keskittyi ylemmän ammattikorkeakoulu opintojen tunnettuuden edistämiseen ja sosiaali- ja terveysalan YAMK opinnäytetöiden merkitysten analysointiin. Tavoitteenani oli selvittää, miten nämä opinnäytetyöt ovat vaikuttaneet kohdeorganisaatioiden toimintaan ja millaisia tuloksia ne ovat saaneet aikaan. Samalla pyrin löytämään keinoja, joilla opinnäytetöiden tulokset voitaisiin viestiä tehokkaasti työnantajille, edistäen siten ylemmän ammattikorkeakoulutuksen tunnettuutta.

Kehittämistyöni alkoi projekti-ideasta ja perehtymisellä tietoperustaan. Projektin käytännön toteutus toteutettiin projektisuunnitelman mukaisesti, jonka lopuksi projekti arvioitiin ja päätettiin.

Projektin toteuttaminen alkoi tiedonkeruulla, jossa analysoin vuoden 2022 aikana valmistuneita sosiaali- ja terveysalan YAMK opinnäytetöitä. Seuraavaksi arvioin opinnäytetöiden vaikutuksia kohdeorganisaatioiden toimintaan ja tuloksiin. Sen jälkeen kehitin strategian, jonka avulla opinnäytetöiden tulokset voidaan jatkossa viestiä tehokkaasti työnantajille ja muille sidosryhmille, edistäen ylemmän ammattikorkeakoulutuksen tunnettuutta. Lopuksi levitin kehittämistyön tuloksia ja löydöksiä opiskelijoille, potentiaalisille kohdeorganisaatioille ja työnantajille, tarjoten arvokasta tietoa ja ymmärrystä

opinnäytetöiden merkityksestä ja hyödyntämisestä työelämässä. Projektin etenemisaikataulu on kuvattu kuviossa 2.

Kuvio 2. Projektin etenemisaikataulu.

Kehittämistyöni tulokset voivat hyödyttää sekä ylemmän ammattikorkeakoulutuksen opiskelijoita että potentiaalisia kohdeorganisaatioita tarjoamalla ymmärrystä opinnäytetöiden merkityksestä ja keinoista, joilla niiden tuloksia voidaan hyödyntää käytännön työssä. Lisäksi tulokset tarjoavat arvokasta tietoa työnantajille, jotka voivat hyötyä opinnäytetöiden tarjoamista ratkaisuksista ja innovaatioista.

4 Kohdeorganisaatio ja projektiorganisaatio

4.1 Kohdeorganisaatio

Tämä opinnäytetyö toteutettiin Turun ylemmässä ammattikorkeakoulussa, Master Schoolissa. Master School valmistaa oman alansa asiantuntijoita ja johtajia kehittäjiksi ja työelämän uudistajiksi. Se tarjoaa ylempään ammattikorkeakoulututkintoon tähtäävää koulutusta työelämän asiantuntijoille, jotka haluavat kehittää omaa asiantuntijuuttaan ja vaikuttaa työelämän kehitykseen. Koulutus vastaa tasoltaan EQF7 yliopistossa suoritettua ylempää korkeakoulututkintoa ja antaa saman pätevyyden esimerkiksi julkiseen virkaan. Koulutukseen sisältyy erilaisia oppimistehtäviä sekä opinnäytetyö, jonka tavoitteena on työelämän kehittäminen joko opiskelijan omassa organisaatiossa tai Turun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämishankkeissa. (Turun ammattikorkeakoulu 2022).

Turun ammattikorkeakoulun Master Schoolissa opiskelee 1000 eri alojen asiantuntijaa kulttuurin, liiketalouden, tekniikan sekä sosiaali- ja terveysalan alueilta. Yhteensä ammattikorkeakoulussa on 10 000 osaaajaa, jotka muodostavat monipuolisen ja monialaisen yhteisön. (Turun ammattikorkeakoulu 2022).

4.2 Projektiorganisaatio

Projektilla on hyvä olla selkeä vetäjä ja hänen tehtävänänsä on vastata suunnitelman laatimisesta, projektin seurannasta ja aikataulussa pysymisestä. Tehtäviin kuuluvat myös tiedottaminen sisäisesti ja ulkoisesti sekä dokumentointi. Projektiorganisaatio muodostuu projektipäälliköstä, projektiryhmästä ja ohjausryhmästä sekä mahdollisesti myös neuvonantajaryhmästä. (Silfverberg 2013, 49.) Tässä opinnäytetyössä projektipäällikkönä toimi Turun ylempään ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan johtamisen ja kehittämisen koulutusohjelman opiskelija.

Ohjausryhmä tarkoittaa tärkeimmistä sidosryhmistä koottua ryhmää, jonka tehtävänä on valvoa, arvioida, hoitaa tiedonkulkua ja tukea projektipäällikköä projektin suunnittelussa ja koordinoinnissa. (Silfverberg 2013, 49.) Tässä opinnäytetyössä ohjausryhmän muodostivat Turun ylemmän ammattikorkeakoulun mentor opettaja, tilaaja opettaja ja tutor opettaja.

5 Tutkimuksellinen osio

Tässä osiossa käsitellään tutkimuksen metodologiaa ja aineistonkeruuta. Kerron, miten tutkimus on suunniteltu toteutettavaksi ja millaisia menetelmiä käytetään tietojen keräämiseen ja analysointiin. Lisäksi tarkastelen tutkimuksen eettisiä näkökohtia ja kuinka tutkimuksen luotettavuus pyritään varmistamaan.

5.1 Tavoite, tarkoitus ja tutkimusongelmat

Tässä opinnäytetyössä tavoitteena oli ensisijaisesti edistää ylemmän ammattikorkeakoulutuksen tunnettuutta sekä ymmärrystä sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöiden merkityksestä ja vaikutuksista työelämässä. Tarkoituksena oli selvittää, miten nämä opinnäytetyöt ovat vaikuttaneet kohdeorganisaatioiden toimintaan ja millaisia tuloksia ne ovat saaneet aikaan. Samalla pyritään löytämään keinoja, joilla opinnäytetöiden tulokset voitaisiin viestiä tehokkaasti työnantajille, mikä voi edistää niiden käyttöä ja siten myös ylemmän ammattikorkeakoulutuksen arvostusta.

Tutkimusongelmat, jotka tämä opinnäytetyö pyrki ratkaisemaan olivat:

1. Miten YAMK-opinnäytetöiden avulla voidaan lisätä ylemmän ammattikorkeakoulun tunnettuutta?

Selvitettiin keinoja, joilla ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetöiden tulokset voisivat toimia välineenä ylemmän ammattikorkeakoulun näkyvyyden ja tunnettuuden parantamisessa.

2. Miten YAMK-opinnäytetöillä kehitetään työelämää?

Tarkasteltiin YAMK opinnäytetöiden vaikutuksia kohdeorganisaation toimintaan ja niiden tuottamien ratkaisujen ja innovaatioiden merkitystä käytännön työssä.

3. Miten kohdeorganisaatiot hyötyvät YAMK-opinnäytetöistä?

Selvitettiin, millaisia konkreettisia hyötyjä kohdeorganisaatiot saivat sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöistä ja millaisia tuloksia ne tuottivat.

5.2 Tutkimusmenetelmä ja aineistonkeruu

Opinnäytetyössäni analysoin vuoden 2022 valmistuneita sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöitä Theseus -järjestelmästä. Käytin analyysissäni Excel- taulukkoa, johon tallensin jokaisesta opinnäytetyöstä opinnäytetyön nimen, tekijän, koulutusohjelman, kehittämistyön alkuperän, kohdeorganisaation, kohdeorganisaation tarkemman yksikön, toimeksiantajan, hyödynsaajat, tuotoksen käyttäjät, tuotoksen käyttäjien määrän, moniammatillisen ohjausryhmän, käyttöönotto projektin aikana, tuotoksen hyödyntämismahdollisuudet ja käytetyt tutkimusmenetelmät.

Analysoinnissa hyödynsin sisällönerittelyä, jonka tarkoitus on kuvata kvantitatiivisesti tekstin sisältöä. Kerätyn aineiston analyysi toteutui siten, että luokittelin kehittämistyöt kvalitatiivisesti yhdeksään eri kategoriaan, jolloin aineistosta saatiin määrällisiä tuloksia. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 110–115.) Kategoriat olivat toimintamallien kehittäminen, oppaiden ja tietovälineiden kehittäminen, palvelumuotoilu, työkalujen ja järjestelmien kehittäminen, prosessien kehittäminen, työhyvinvoinnin parantaminen, osaamisen johtamisen kehittäminen ja perehdytyksen kehittäminen.

5.3 Aineiston analysointi

Aineiston analyysissä hyödynsin Power Bi -järjestelmää, joka on monipuolinen työkalu, joka integroi eri tietolähteitä ja mahdollistaa visuaalisesti vaikuttavien ja vuorovaikutteisten raporttien luomisen (Microsoft 2024). Tässä kehittämistyössä syötin Power Bi -järjestelmään täytetyn Excel-laskentataulukon. Käytin Power Bi:tä tulosten visualisoimiseen ja kuviointeihin, jotta voisin havainnollistaa opinnäytetöiden tuloksia selkeästi ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Käytin kuvioita esittämään erilaisia suuntauksia, yhteyksiä ja merkittäviä

löydöksiä opinnäytetöiden tietoaaineistosta. Tämä mahdollisti kattavan ja visuaalisesti houkuttelevan tulkinnan opinnäytetöiden analyysistä.

Käytin myös Power Bi:tä kaavojen laatimiseen, jotka auttoivat minua esimerkiksi selvittämään, oliko opinnäytetöiden tiettyjen tuotosten ideoiden taustalla opiskelijat vai tilaajaorganisaatiot. Näiden kaavojen avulla pystyin syvällisemmin analysoimaan opinnäytetöiden taustalla vaikuttavia tekijöitä ja tekemään tarkempia johtopäätöksiä tutkimukseni tuotoksista.

5.4 Tutkimuksen eettisyys

Tutkimuksen luotettavien tulosten varmistamiseksi on tärkeää noudattaa hyvän tieteellisen käytännön periaatteita, kuten luotettavuutta, rehellisyyttä, arvostusta ja vastuunkantoa (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023). Eurooppalaisen tutkimuseettisen ohjeistuksen mukaan hyvän tieteellisen käytännön perusteita ovat luotettavuus, toistettavuus ja kestävyys. Tutkimuksen eheys koskettaa tieteen etiikkaa ja sitä ohjaavat tutkimusyhteisön asettamat säännöt, tarjoten tutkijoille kattavan kehyksen työnsä toteuttamiseen hyväksytyjen eettisten standardien mukaisesti. (Allea 2023.)

Tämä opinnäytetyö toteutettiin eettisten periaatteiden mukaisesti. Olennaisia asioita olivat rehellisyys ja luottamuksellisuus tutkimusprosessin kaikissa vaiheissa, mukaan lukien aineistonkeruu, analyysi ja tulosten raportointi. Opinnäytetyö on tehty vilpittömässä mielessä ja sen tuloksia ei ole vääristelty tai manipuloitu.

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan mukaan tutkimuksessa tulee noudattaa rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta, tulosten tallentamisessa, esittämisessä ja arvioimisessa. Muiden tutkijoiden tekemää työtä tulee kunnioittaa ja arvostaa sekä viitata lähde heidän tekemäänsä julkaisuunsa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023.) Tässä opinnäytetyössä lupaa tutkimukselle ei tarvittu, sillä analysoidut, opinnäytetyöt olivat jo julkisesti saatavilla ja niitä voi käyttää tutkimusaineistona ilman erillistä lupaa, eikä niihin liity yksityisyydensuojaa tai muita erityisiä rajoituksia.

5.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen päämääränä on tarjota mahdollisimman luotettavaa tietoa tutkittavasta ilmiöstä. Luotettavuutta voidaan arvioida erilaisilla kriteereillä, kuten uskottavuudella, vahvistettavuudella, refleksiivisyydellä ja siirrettävyydellä.

(Kylmä & Juvakka 2007, 127.)

Uskottavuus viittaa tutkimuksen ja sen tulosten luotettavuuteen ja siihen, kuinka hyvin ne vastaavat tutkimuskohteesta muodostunutta käsitystä. Tutkimuksen uskottavuutta voidaan vahvistaa vuorovaikutteisesti keskustelemalla tutkimukseen osallistuvien kanssa eri vaiheissa ja palauttamalla heille tutkimuksen tulokset. (Kylmä & Juvakka 2007, 128.) Tässä opinnäytetyössä väliraportit esitettiin ohjausryhmälle, ja tutkimuksen aikana järjestettiin säännöllisiä tapaamisia opettajien kanssa. Tämä mahdollisti avoimen vuoropuhelun ja palautteen saamisen tutkimuksen edetessä. Nämä tapaamiset tarjosivat mahdollisuuden keskustella tutkimuksen etenemisestä, käsiteltävistä aiheista ja tuloksista sekä antoivat tilaisuuden välittömään palautteeseen ja tarvittaessa muutosten tekemiseen tutkimuksen kulussa.

Siirrettävyydellä tarkoitetaan tutkimuksen tulosten siirtämistä muihin vastaaviin tilanteisiin. Tämä edellyttää riittävää kuvailevaa tietoa tutkimuksesta ja sen osallistujista. (Kylmä & Juvakka 2007, 129.) Tässä opinnäytetyössä on kuvailtu tarkasti kohdeorganisaatioita ja opinnäytetöiden kontekstia.

Reflektiivisyys edellyttää, että tutkija on tietoinen omista lähtökohdistaan tutkimuksen tekijänä. Tutkijan on arvioitava omaa rooliaan ja vaikutustaan tutkimukseen. (Kylmä & Juvakka 2007, 129.) Tämän opinnäytetyön reflektiivisyyttä on arvioitu ottamalla huomioon tutkijan tausta, asenteet ja odotukset opinnäytetyön toteuttamisessa. Tutkija ei ole aikaisemmin tehnyt itse YAMK-opinnäytetöitä, mutta oli tutustunut Turun ammattikorkeakoulun YAMK-opinnäytetöiden laatimisohjeisiin. Tutkija on pyrkinyt olemaan avoin ja kriittinen omalle roolilleen tutkimusprosessissa sekä pohtinut mahdollisia vaikutuksia aineistoon ja tuloksiin.

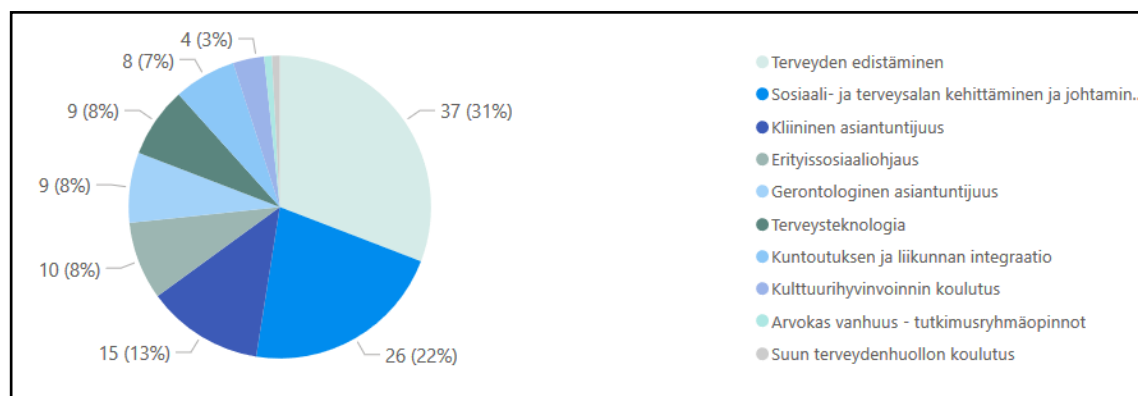
Vahvistettavuutta voidaan parantaa kuvaamalla sitä, miten tutkija on päätenyt tuloksiinsa ja johtopäätöksiinsä. Toisaalta tutkijat eivät aina päädy samaan lopputulokseen, joten se ei ole yksiselitteinen kriteeri. (Kylmä & Juvakka 2007, 129.) Tässä opinnäytetyössä tutkimusmenetelmä, aineiston kerääminen ja analysointi sekä tulokset kuvattiin mahdollisimman tarkasti loppuraportissa.

6 Kehittämiprojektin tulokset

Sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöiden analysoinnin pohjalta tuloksena syntyi tietoa opiskelijoiden tekemistä kehittämistöistä.

6.1 Koulutusohjelmat

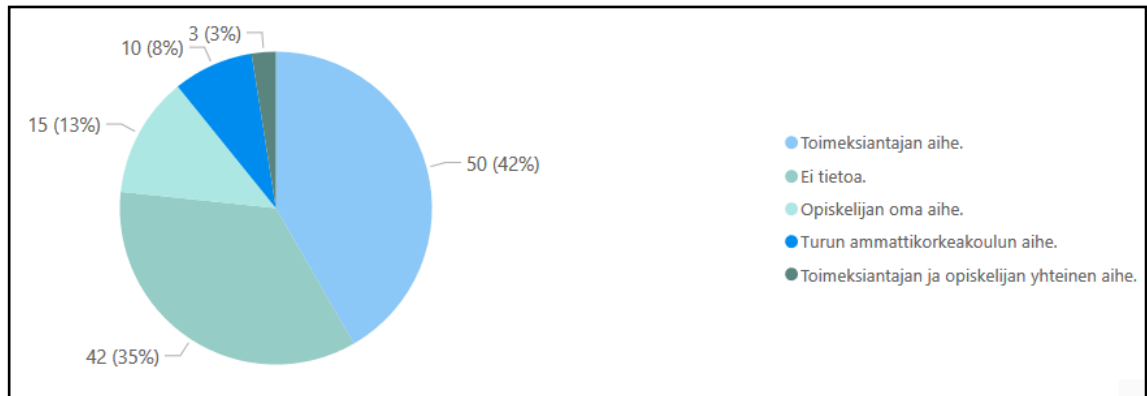
Turun ammattikorkeakoulussa tehtiin yhteensä 130 sosiaali- ja terveysalan opinnäytetyötä vuonna 2022, joista suurin osa terveyden edistämisen koulutusohjelmassa, jossa valmistui 37 opinnäytetyötä. Toiseksi eniten opinnäytetöitä tehtiin sosiaali- ja terveysalan kehittämisen, jossa valmistui 26 opinnäytetyötä ja johtamisen koulutusohjelmassa ja kolmanneksi eniten kliinisen asiantuntijuuden koulutusohjelmassa, jossa valmistui 15 opinnäytetyötä. Eri koulutusohjelmien määrä on kuvattu kuviossa 3. Opinnäytetyöt, joissa oli rajattu käyttöoikeus, jätettiin tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Näitä oli yhteensä 10.

Kuvio 3. Opinnäytetyöt koulutusohjelmittain vuonna 2022 (N=120).

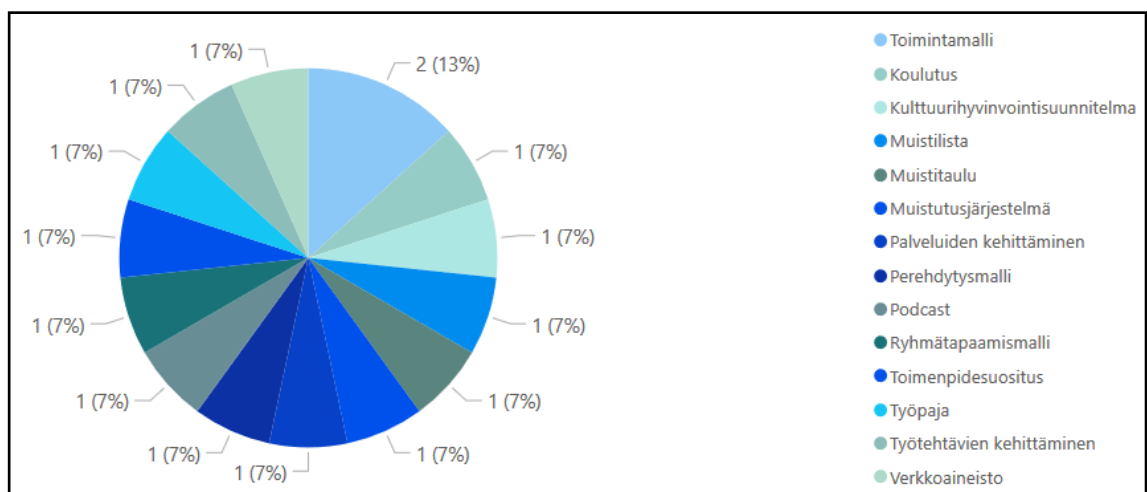
6.2 Aiheet

Suurin osa aiheista oli toimeksiantajien ideoimia 42 %. Opinnäytetöistä opiskelijoiden ideoimia aiheita oli 13 %. Osa aiheista oli ideoitu yhdessä toimeksiantajan ja opiskelijan kanssa 3 %. Koulun aiheita oli 8 % ja lopuista 34 % ei selvinnyt aiheiden alkuperää. Jakauma on kuvattu kuviossa 4.

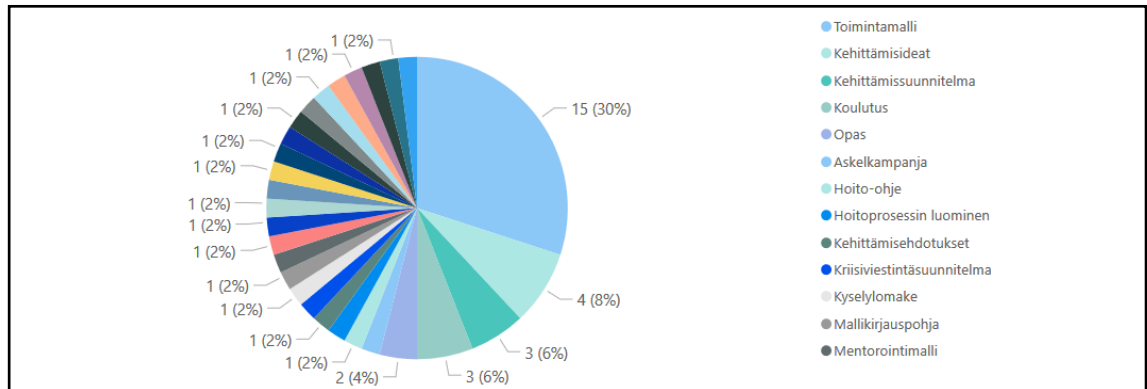
Kuvio 4. Aiheiden lähtökohdat vuonna 2022 (N=120).

Opiskelijoiden ideoimista aiheista toimintamallit kattoivat 13 %. Opiskelijoiden muut aiheet olivat yksittäisiä ideoita (kuvio 5). Opiskelijoiden ideoimat aiheet keskittyivät usein henkilökunnan työn helpottamiseen ja sen parantamiseen eri tavoin.

Kuvio 5. Opiskelijoiden ideoimat aiheet (N=15).

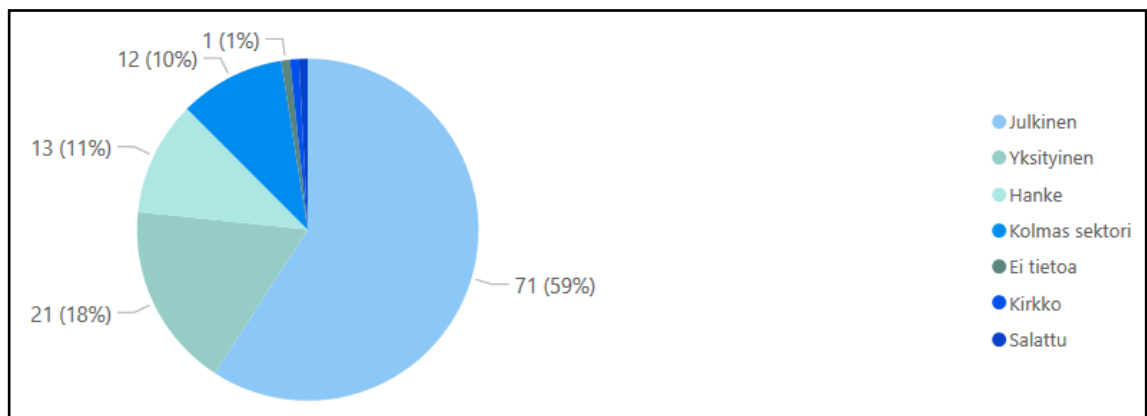
Toimeksiantajat tilasivat toimintamallien lisäksi kehittämisideoita, kehittämissuunnitelmia ja koulutuksia (kuvio 6). Kehittämisideoiden avulla oli usein tarkoitus saada vinkkejä toiminnan kehittämisen ja suunnittelun tueksi. Toimeksiantajien ideoimat aiheet olivat usein yleisesti koko organisaation kehittämiseen liittyviä aiheita, joista eniten ideoitiin toimintamalleja 30%.

Kuvio 6. Toimeksiantajien ideoimat aiheet (N=40).

6.3 Toimeksiantajat

Toimeksiantajat olivat suurimmaksi osaksi julkisia toimijoita 59 %. Yksityisiä toimijoita oli 18 %, hankkeita 11 % ja kolmannen sektorin toimijoita oli 10 %. Yhdessä työssä toimeksiantajaa ei mainittu lainkaan ja samoin yhdessä työssä toimeksiantajan tyyppi ja nimi oli salattua tietoa. Kirkko eli tässä tapauksessa evankelis-luterilainen seurakunta oli toimeksiantajana yhdessä opinnäytetyössä. Toimeksiantajien tyyppi on kuvattu kuviossa 7.

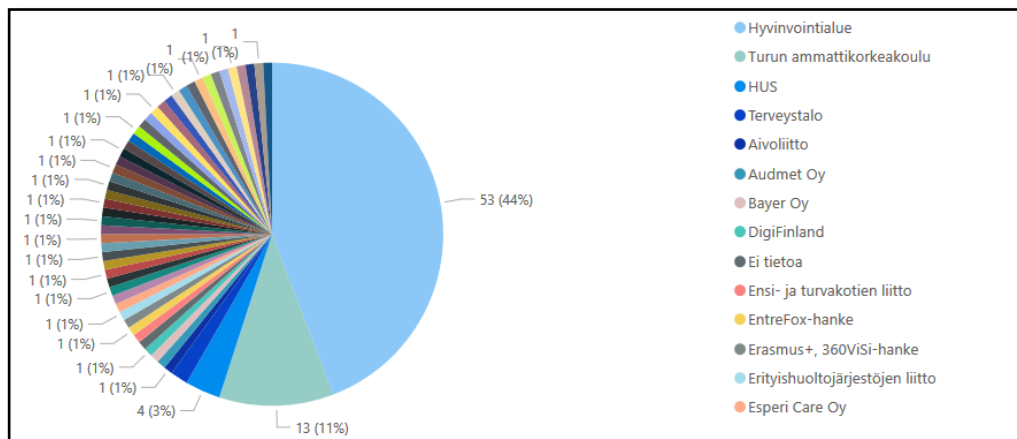
Kuvio 7. Toimeksiantajien tyyppi (N=120).

Sosiaali- ja terveystalvet sekä pelastustoimi siirtyivät kuntien ja kuntayhtymien vastuulta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen (STM 2023). Tähän työhön toimeksiantajat on jaoteltu sen mukaan, mihin analyysin hetkellä kuuluvat.

Kokonaisuudessaan hyvinvointialueet olivat suurin toimeksiantaja 44 %.

Toimeksiantajana Turun ammattikorkeakoulu kattoi 11 % tehdyistä töistä.

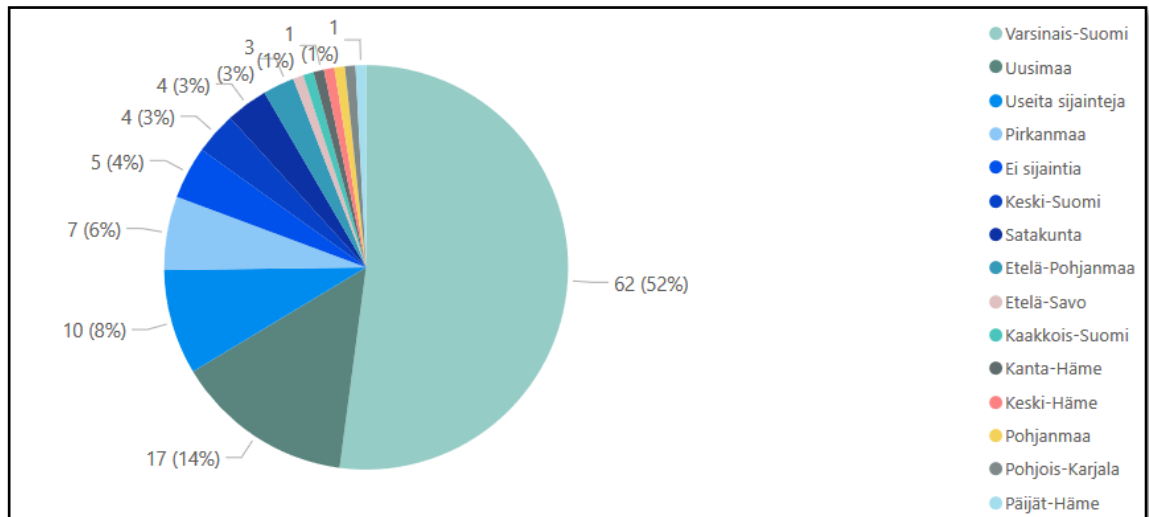
HUS:in osuus oli 3 % ja loput olivat yksittäisiä toimeksiantajia eri kaupungeilta, yksityisiltä yrityksiltä ja seurakunnalta. Toimeksiantajat ovat esitetty kuviossa 8.

Kuvio 8. Toimeksiantajat (N=120).

6.4 Toimeksiantajien sijainti

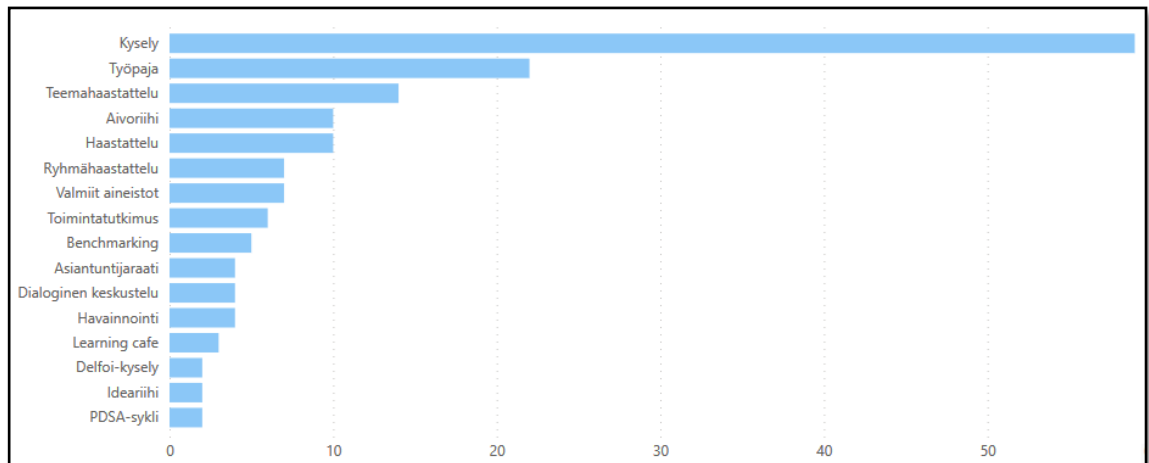
Eniten opinnäytetöiden toimeksiantajat toimivat Varsinais-Suomen alueella (52%). Osalla toimeksiantajista oli useita eri paikkakuntia (8%). Uudellamaalla toimivia toimeksiantajia oli 14%. Muutamassa opinnäytetyössä toimeksiantaja toimi esimerkiksi pelkästään internetissä (4%). Toimeksiantajien sijainti on esitetty kuviossa 9.

Kuvio 9. Toimeksiantajien maantieteellinen sijainti (N=120)

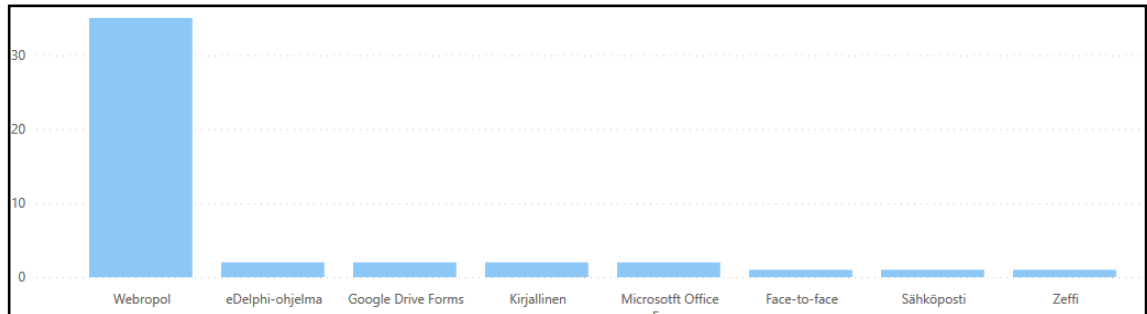
6.5 Käytetyt menetelmät

Opiskelijat käyttivät useimmiten menetelminä kyselyjä 33 %. Työpajoja hyödynnettiin 12 % ja teemahaastatteluita 8 % opinnäytetöistä (kuvio 10). Monissa opinnäytetöissä hyödynnettiin useita eri menetelmiä.

Kuvio 10. Opinnäytetöissä käytetyt kehittämis- ja tutkimusmenetelmät (N=177).

Aineiston hankintaan käytettiin selvästi eniten Webropol-kyselyä 76 %. Muita välineitä käytettiin pääosin yksittäisissä opinnäytetyissä. Välineet on kuvattu kuviossa 11.

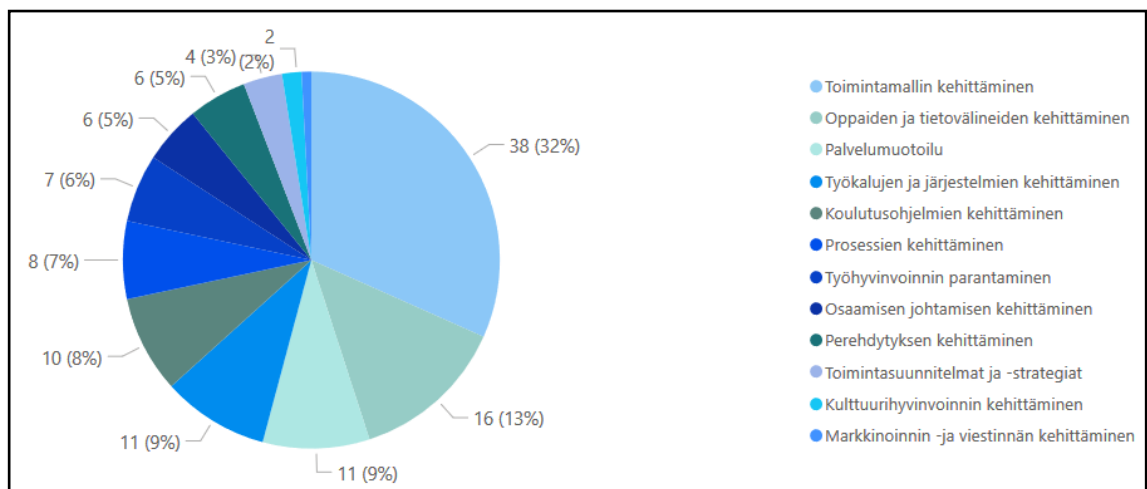

Kuvio 11. Aineiston hankinnan välineet (N=46).

6.6 Tuotokset

Tuotoksina valmistui eniten toimintamallien kehittämistöitä 32 %, oppaiden ja tietovälineiden kehittämistöitä 13 %, palvelumuotoilun kehittämistä 9 % ja työkalujen ja järjestelmien kehittämistä 9 %. Lisäksi tehtiin erilaisia koulutusohjelmien, prosessien, työhyvinvoinnin, osaamisen johtamiseen, perehdytykseen, toimintasuunnitelmiin ja strategioihin, kulttuurihyvinvointiin sekä markkinoinnin ja viestinnän kehittämiseen liittyviä kehittämistöitä.

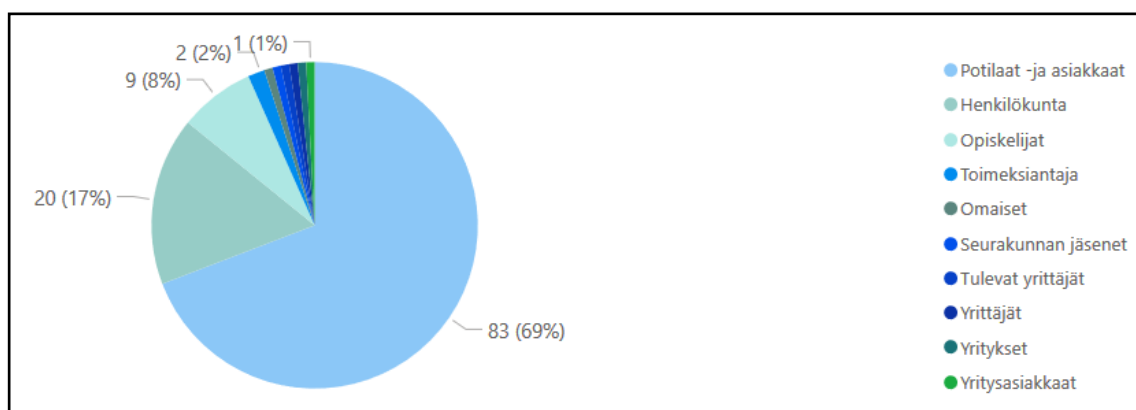
Tuotokset on kuvattu kuviossa 12.

Kuvio 12. Opinnäytetöiden tuotokset (N=120).

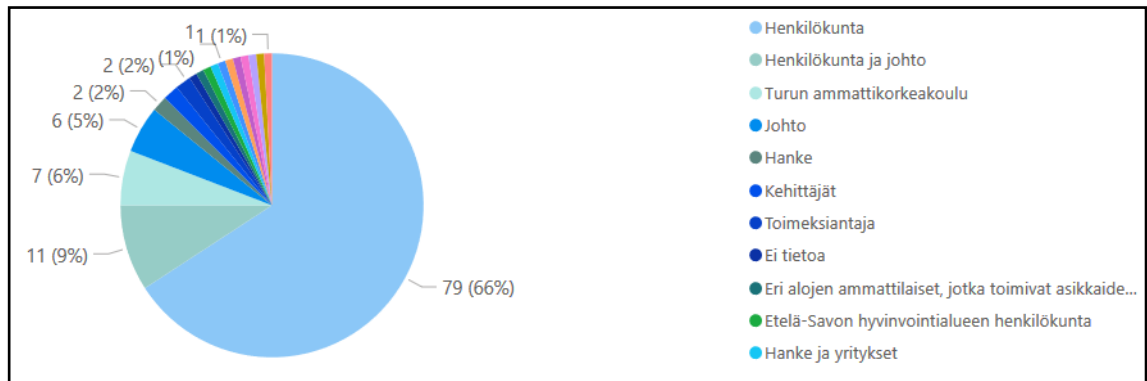
6.7 Kehittämistöiden hyödynsaajat ja käyttäjät

Kehittämistöiden lopullisia hyödynsajia eli henkilöitä, ryhmiä tai organisaatioita, jotka saavat suoraa hyötyä opiskelijan tekemästä kehittämistyöstä olivat useimmiten potilaat ja asiakkaat 69 %. Kehittämistöiden hyödynsajina henkilökunta oli 17 % opinnäytetöistä. (Kuvio 13).

Kuvio 13. Opinnäytetöiden hyödynsaajat (N=120).

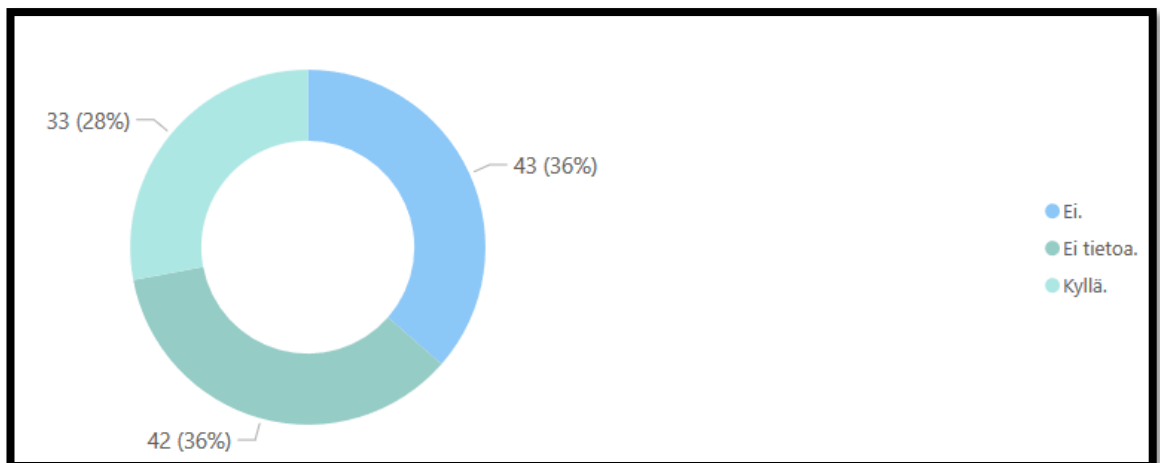
Kehittämistöiden tuotokset tulivat useimmiten henkilökunnan käyttöön 66 %. Tuotos tehtiin henkilökunnan ja johdon käyttöön 9 % opinnäytetöistä. (Kuvio 14). Suurin osa tuotoksista oli hyödynnettävissä kohdeorganisaatioissa. Moni opinnäytetyö olisi hyödynnettävissä useissa sosiaali- ja terveysalan organisaatioissa soveltuvien osien, mutta tuotoksia ei ollut julkaistu kaikissa töissä, jonka vuoksi tuotosten hyödyntäminen rajoittuu kohdeorganisaatioon. Osassa kehittämistyö oli sen verran spesifinen juuri sille toimeksiantajalle, jolloin itse tuotosta pystyi hyödyntämään vain kohdeorganisaatio. Näistä voisi kuitenkin saada ideoita oman organisaation tai työpaikan kehittämiseen.

Kuvio 14. Tuotoksen käyttäjät (N=120).

6.8 Moniammatillinen ohjausryhmä

Kehittämistöissä käytettiin moniammatillista ohjausryhmää 28 % töistä. Moniammatillista ohjausryhmää ei käytetty 36 % töistä. Opinnäytetöistä 36 % ei oltu sanoitettu, oliko moniammatillista ohjausryhmää käytetty. Jakauma on kuvattu kuviossa 15. Haastetta analysointiin tuotti se, että ohjausryhmän kuvauksissa käytettiin usein ammattinimikkeitä, kuten ohjaaja, opiskelija, työpaikkaohjaaja, projektipäällikkö ja toiminnanohjaaja, jolloin näistä on haastavaa päätellä, onko kyseessä moniammatillinen ryhmä.

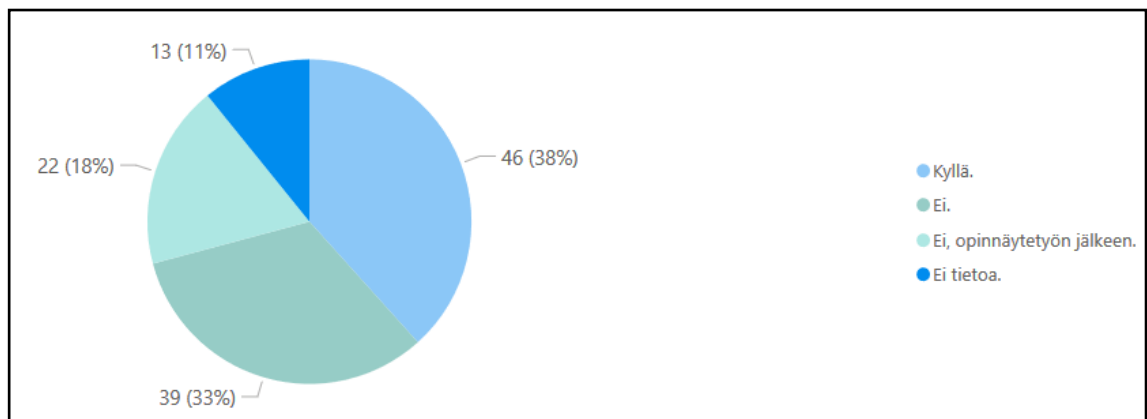

Kuvio 15. Moniammatillinen ohjausryhmä (N=120).

6.9 Kehittämistyön käyttöönotto opinnäytetyö prosessin aikana

Usein opinnäytetöiden arviointivaiheessa kuvattiin joko kehittämistyön käyttöönottoa tai sen suunnitelmaa. Arvioin käyttöönotetuksi ne työt, joiden arvioinnissa selkeästi mainittiin, miten työ oli esitelty, annettu yksikön käytettäväksi tai jalkautettu yksikköön. Joissakin tapauksissa opinnäytetöiden arvioinnissa kerrottiin työn valmistumisesta, mutta esimerkiksi vaadittava henkilökunnan koulutus toteutui vasta opinnäytetyöprojektin jälkeen, joten käyttöönottoa ei voitu arvioida ja se on niputettu omaksi ryhmäkseen.

Kehittämistyö otettiin käyttöön opinnäytetyöprosessin aikana suurimmassa osassa töistä 38 %. Töistä 33 % työtä ei otettu käyttöön prosessin aikana, mutta näissä oli suunnitelma, kuinka käyttöönotto tullaan tekemään opinnäytetyöprosessin aikana. Usein tuotosten käyttöönotto jäi odottamaan esimerkiksi työntekijöiden koulutusta, joka ei ehtinyt toteutua opinnäytetyön aikana aikataulullisesti. Kehittämistöistä 18 % ei otettu käyttöön prosessin aikana ja 11 % töistä ei ollut mainittu käyttöönotosta mitään. Käyttöönottojen jakauma kuvattu kuviossa 16.

Kuvio 16. Kehittämistyön käyttöönotto opinnäytetyö prosessin aikana (N=120).

Tuotos

Tuotoksena syntyi informatiivinen esite (liite 1), joka on suunniteltu Turun ammattikorkeakoulun käyttöön. Esite tarjoaa kattavasti tietoa sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöistä ja niiden merkityksestä kohdeorganisaatioille. Esitteessä esitellään opinnäytetöiden keskeiset tavoitteet ja niiden tarjoamat mahdollisuudet käytännön työssä.

Esite tarjoaa selkeän katsauksen opinnäytetöiden aiheisiin, tuloksiin ja niiden hyödyntämismahdollisuuksiin. Se on suunniteltu inspiroimaan opiskelijoita omiin kehittämishankkeisiinsa ja kannustamaan organisaatioita ottamaan yhteyttä sekä hyödyntämään opinnäytetöitä oman toimintansa kehittämisessä.

YAMK-opinnäytetöiden merkitys kohdeorganisaatioille korostuu erityisesti niiden tarjoamien ratkaisujen ja parannusten kautta. Esimerkkien kautta havainnollistetaan, kuinka opinnäytetöiden tuloksia on jo hyödynnetty käytännön työssä eri organisaatioissa, kuten terveys- ja hoitosuunnitelman kehittämisessä diabeteshoitajan työvälineeksi sekä työhyvinvoinnin johtamisen mallin luomisessa etätyössä.

Esite julkaistaan Turun ammattikorkeakoulun verkkosivuilla organisaatioiden markkinointimateriaalina ja opiskelijoiden intrasivuilla tarjoten samalla inspiraatiota opiskelijoiden omiin kehittämishankkeisiin.

Yhteystiedot on annettu, jotta organisaatiota voivat ottaa yhteyttä ja saada lisätietoa sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöiden hyödyntämisessä omassa toiminnassaan.

7 Yhteenveto, johtopäätökset ja arviointi

7.1 Yhteenveto tutkimuksellisen osion ja kehittämistyön tuloksista

Opinnäytetyön tutkimuksellisessa osiossa keskityttiin selvittämään sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöiden vaikutuksia työelämässä ja niiden merkitystä kohdeorganisaatioille. Tavoitteena oli lisätä ylemmän ammattikorkeakoulutuksen tunnettuutta ja ymmärrystä opinnäytetöiden vaikutuksista. Tutkimusongelmat liittyivät koulutuksen tunnettuuteen, työelämän kehittämiseen ja tutkimaan kohdeorganisaatioiden hyötyjä. Opinnäytetyön tutkimuksellinen osio tarjosi arvokasta tietoa YAMK-opinnäytetöiden vaikutuksista ja niiden hyödyntämisestä työelämässä.

Kehittämistyön tuloksista kävi ilmi, että eniten valmistui opinnäytetöitä, jotka liittyivät toimintamallien kehittämiseen. Näitä toimintamalleja olivat muun muassa ryhmäkeskustelut syöpäpotilaan omaisen tukemiseksi, joka voi parantaa potilaiden ja heidän läheistensä kokemaan tukea ja hoitoprosessien sujuvuutta, joka puolestaan voi vähentää stressiä ja ahdistusta potilaiden läheisillä ja siten parantaa hoitotuloksia ja vähentää uudelleen sairaalahoitojen tarvetta. Lisäksi toimintamallina valmistui liikunnallisen toimintamallin luominen kuntouttavaan työtoimintaan, joka voi auttaa parantamaan kuntoutujien fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia sekä edistää heidän työ- ja arkielämävalmiuksiaan, joka voi johtaa kuntoutujien nopeampaan ja tehokkaampaan paluuseen työelämään. Toimintamallina valmistui myös geriatrisen arviointiyksikön tulevien potilaiden lähetekäytäntöjen parantaminen, joka voi auttaa varmistamaan, että potilaat saavat tarvitsemansa hoitoa ja palveluita nopeammin ja tehokkaammin, mikä voi lyhentää odotusaikoja ja vähentää turhia käyntejä terveydenhuollon laitoksissa, mikä säästää aikaa ja resursseja toimeksiantajilta.

Toiseksi eniten valmistui oppaita ja tietovälineiden kehittämiseen liittyviä töitä. Näitä oli esimerkiksi opas laadukkaaseen kirjaamiseen iäkkäiden pitkäaikaisessa hoivassa, joka antaa henkilökunnalle selkeät ohjeet, jonka avulla voidaan toteuttaa parempaa ja tarkempaa kirjaamista. Laadukkaan

kirjaamisen avulla voidaan varmistaa laadukas ja turvallinen hoito. Lisäksi tehtiin ravitsemusopas kehitysvammatyön tueksi, jonka avulla voidaan tarjota asianmukaista ravitsemusohjausta kehitysvammaisille asiakkaille, mikä voi edistää heidän terveyttään ja hyvinvointiaan. Molemmat näistä opinnäytetyö esimerkeistä voi toimia myös koulutusmateriaalina uusille työntekijöille.

Opinnäytetöissä kehitettiin myös palvelumuotoilua, työkaluja ja järjestelmiä, koulutusohjelmia, prosesseja, työhyvinvointia, osaamisen johtamista, perehdytystä, toimintasuunnitelmia ja strategioita, kulttuurihyvinvointia sekä markkinointia ja viestintää. Nämä kehittämiskohteet voivat hyödyttää toimeksiantajia muun muassa tehokkaamman toiminnan, paremman palvelun laadun, työntekijöiden osaamisen kehittämisen ja organisaation maineen parantamisen kautta.

Mielestäni mielenkiintoinen havainto oli, että toimeksiantajien ideoimat aiheet keskittyivät paljon vahvemmin koko organisaation kehittämiseen, kun taas opiskelijoiden aiheet keskittyivät henkilökunnan työn helpottamiseen esimerkiksi muistitaulujen, muistilistojen ja muistutusjärjestelmien muodossa. Työnantajat toivoivat enemmän uusia toimintamalleja tai olemassa olevien mallien kehittämistä, organisaation kehittämissuunnitelmia ja kehittämisideoita toiminnan ja strategian kehittämiseen.

Tulokset vahvistivat alkuperäistä ajatusta siitä, että Varsinais-Suomen hyvinvointialue oli suurin toimeksiantaja opinnäytetöille. Tämä voidaan hyvin varmasti selittää sillä, että opinnäytetyöt tehtiin Turun ammattikorkeakoulussa, joka toimii Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa samalla alueella. Mikäli tämä tutkimus toteutettaisiin uudelleen tulevaisuudessa, olisi mielenkiintoista nähdä, saattaisivatko muiden alueiden sijainnit lisääntyä opinnäytetöissä. Tämä voi olla seurausta etäopiskelun jatkuvasta kasvusta, joka mahdollistaa opiskelijoiden osallistumisen opintoihin riippumatta asuinpaikasta. Tuloksista ilmeni myös, että toimeksiantajia oli eri puolilta maata, mikä saattaa osittain johtua siitä, että osa tutkinnoista voidaan suorittaa täysin etänä, joten opiskelijat eivät ole niin voimakkaasti sidottuja millekään tietylle alueelle.

Opinnäytetöitä läpikäydessäni huomasin, että tutkimus-, kehittämis-, analysointi ja tiedonkeruumenetelmät olivat ymmärretty eri tavoin, mikä teki tilastojen keräämisestä haastavaa. Esimerkiksi joissakin opinnäytetöissä tutkimusmenetelmänä mainittiin kysely, kun taas toisissa se oli luokiteltu tiedonkeruumenetelmäksi. Lisäksi erityisesti sisällönanalyysia oli nimetty useampaan eri tapaan erilaiseksi menetelmäksi. YAMK-koulutukseen sisältyy tutkimus- ja kehittämismenetelmät opintojaksot, joissa näitä asioita käsitellään, mutta opintojaksolla voitaisiin jatkossa painottaa tarkemmin, miten näitä menetelmiä käytetään opinnäytetöissä, jotta nimeämiskäytäntö olisi yhdenmukaista.

Opinnäytetöiden tulokset osoittavat, että merkittävä osa kehittämistöistä oli suunnattu potilaille ja asiakkaille, mikä mielestäni kuvastaa hyvin opiskelijoiden pyrkimystä parantaa sosiaali- ja terveysalan palveluiden laatua ja vaikuttavuutta. Samalla myös henkilöstö oli tärkeä kohderyhmä, joka hyötyi monipuolisesti kehitetyistä työkaluista ja prosesseista. Opinnäytetyöt tarjosivat arvokkaita ideoita ja näkökulmia kohdeorganisaation sekä joissain tapauksissa myös koko sosiaali- ja terveysalan kehittämiseen.

Opinnäytetyön tulosten käyttöönotossa havaittiin vaihtelua, ja suurin osa töistä otettiin käyttöön prosessin aikana tai niille oli suunnitelma käyttöönoton toteuttamiseksi. Kuitenkin noin kolmasosa töistä ei ollut vielä käytössä opinnäytetyöprosessin aikana, usein odottaen esimerkiksi työntekijöiden koulutusta. Käyttöönoton viivästymiseen saattoi vaikuttaa aikataululliset haasteet eli opinnäytetyö ehti valmistua ennen koulutusta. Tulevaisuudessa voitaisiin kiinnittää erityistä huomiota käyttöönoton sujuvoittamiseen, jotta opinnäytetyön tuloksia voitaisiin hyödyntää tehokkaammin ja nopeammin sekä itse opinnäytetyöhön saataisiin kokemuksia esimerkiksi jalkauttamisesta.

7.2 Johtopäätökset

Tutkimusmenetelmät, aineistonkeruumenetelmät ja arviointimenetelmät olivat ymmärretty opinnäytetöissä usein eri tavoin, joten sen vuoksi analysoinnissa ei eroteltu näitä toisistaan vaan kerättiin tietoa käytetyistä menetelmistä.

Opinnäytetöiden ohjausryhmien kuvauksissa käytettiin usein ammattinimikkeinä esimerkiksi ohjaaja, opiskelija, työpaikkaohjaaja, projektipäällikkö ja toiminnanohjaaja. Jos lukija on kiinnostunut siitä, onko ohjausryhmä ollut moniammatillinen, niin näistä ammattinimikkeistä sitä on mahdoton saada selville.

Usein opinnäytetöissä jäi sanoittamatta, kuka tuotoksesta lopussa hyötyy eli onko se tehty esimerkiksi potilaita varten. Nämä jäivät lukijan tulkinnan varaan. Lisäksi monissa opinnäytetöissä ei kerrottu kohdeorganisaation työntekijä- ja potilasmääriä, jolloin kehittämistyöstä ei saanut kuvaa kuinka isoa joukkoa tehty työ hyödyttää.

Työnantajien ideoimat aiheet olivat enemmän organisaatiota kehittäviä, esimerkiksi kehitysehdotuksia toiminnan parantamiseen tai tehostamiseen tai toimintamalleja. Opiskelijoiden ideoimat aiheet olivat enemmän henkilökunnan työn helpottamista kuten esimerkiksi muistutusjärjestelmiä, muistilistoja, muistitauluja ja koulutuksia.

Mielestäni terveyden edistämisen ja sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisen ja johtamisen opinnäytetyöt olivat hyvin samankaltaisia. Koulutusohjelmista erottui erityisesti terveysteknologia kirjoitusasultaan sekä tuotoksiltaan. Kirjoitusasu oli hyvin paljon teknisempää ja tuotokset laitteisiin liittyviä aiheita.

Kaikissa opinnäytetöissä ei ollut julkaistu tuotosta, esimerkiksi tehtyä vuosikelloa. Tuotosten julkaiseminen voisi houkutella ulkopuolisia työnantajia tai opiskelijaksi hakeutuvia lukemaan muille organisaatioille tehtyjä opinnäytetöitä, mikäli he näkisivät varsinaiset tuotokset myös.

Kaiken kaikkiaan opiskelijat olivat tehneet mielestäni hienoja tuotoksia, joihin oli selvästi nähty paljon aikaa ja vaivaa.

7.3 Kehittämiprojektin arviointi

Kehittämistyön tavoitteena oli edistää ylemmän ammattikorkeakoulutuksen tunnettuutta sekä lisätä ymmärrystä sosiaali- ja terveystieteiden YAMK-opinnäytetöiden merkityksestä ja vaikutuksista työelämässä. Projektiin liittyvät tarpeet ja tavoitteet olivat selkeästi määritelty ja juonsivat juurensa ylemmän ammattikorkeakoulutuksen heikosta tunnettuudesta ja alhaisesta arvostuksesta työnantajien keskuudessa. Kehittämistyö pyrki vastaamaan näihin tarpeisiin kehittämällä strategioita opinnäytetöiden tulosten tehokkaaseen viestintään ja levittämään tietoa opinnäytetöiden tuomista hyödyistä.

Kehittämistyön eteneminen oli suunnitelmallista ja järjestelmällistä.

Alkuvaiheessa perehdyin tietoperustaan ja suunnittelin projektin toteutuksen projektisuunnitelman mukaisesti. Tiedonkeruuvaiheessa analysoin vuoden 2022 aikana valmistuneita sosiaali- ja terveystieteiden YAMK-opinnäytetöitä. Tämän jälkeen arvioin opinnäytetöiden vaikutuksia kohdeorganisaatioiden toimintaan ja kehitin strategioita tulosten tehokkaaseen viestintään. Lopuksi esitin projektin tuloksia opiskelijoille urailtapäivässä. Tämän kehittämistyön tuotoksena syntynyt esite annettiin Turun ammattikorkeakoulun käyttöön markkinointimateriaaliksi.

Projektiorganisaatio oli hyvin suunniteltu ja toimi tehokkaasti. Opiskelijana vastasin suunnitelman laatimisesta, projektin seurannasta ja aikataulussa pysymisestä. Ohjausryhmä valvoi, arvioi ja tuki kehittämistyön suunnittelussa ja koordinoinnissa.

Tutkimusmenetelmät ja aineistonkeruumenetelmät olivat hyvin suunniteltuja ja toteutettuja. Opinnäytetöiden analyysissä käytettiin sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia menetelmiä, mikä mahdollisti kattavan ja monipuolisen tietopohjan luomisen. Aineiston analysoinnissa hyödynnettiin myös Power BI -järjestelmää, joka mahdollisti opinnäytetöiden tulosten visuaalisen esittämisen selkeästi ja havainnollistavasti.

Kehittämistyön tuotoksena syntynyt esite on selkeä ja informatiivinen, tarjoten napakan katsauksen sosiaali- ja terveystieteiden YAMK-opinnäytetöistä ja niiden merkityksestä kohdeorganisaatioille. Esitteen tarkoituksena on lisätä opinnäytetöiden käyttöä ja tunnettuutta eri organisaatioissa sekä tarjota inspiraatiota opiskelijoiden omiin kehittämishankkeisiin.

Kokonaisuutena kehittämistyö oli onnistunut vastaamaan sille asetettuihin tarpeisiin. Kehittämistyön avulla saatiin selville, että miten opinnäytetyöt kehittävät kohdeorganisaatioiden toimintaa. Lisäksi kehittämistyö tuotti konkreettisia tuloksia, kuten esitteen, jonka avulla opinnäytetöiden tuloksia voidaan viestiä tehokkaasti eri sidosryhmille.

Tämän työn jälkeen on useita jatkokehittämisehdotuksia, jotka voisivat parantaa opinnäytetyön tulosten hyödyntämistä ja edistää ylempien ammattikorkeakoulututkintojen tunnettuutta ja arvostusta. Koen tärkeimpänä laajemman tiedon levityksen. Esitteen lisäksi tulisi harkita muita tiedotuskanavia, kuten sosiaalisen median kampanjoita ja seminaareja, joissa opinnäytetöiden tuloksia ja niiden hyödyntämismahdollisuuksia voitaisiin esitellä laajemmalle yleisölle. Turun ammattikorkeakoulu voisi esimerkiksi jakaa seminaarikutsuja Suomen hyvinvointialueiden kehittämispäälliköille, jotka voisivat tulla kuulemaan mitä kaikkea opiskelijat ovat kehittäneet.

Koen, että opinnäytetöiden valmistuttua opiskelijoiden olisi hyvä laatia suunnitelma niiden levittämisestä ja tulosten jakamisesta laajemmalle yleisölle, jotta opinnäytetyöt eivät jäisi vain yhden organisaation tai hankkeen käyttöön vaan niiden tuloksia hyödynnettäisiin laajemmin. Yhteistyö työnantajien kanssa on tärkeää, jolloin voitaisiin varmistaa, että opinnäytetyöt vastaavat paremmin työelämän tarpeita ja, että opiskelijat saavat mahdollisuuden tehdä opinnäytetöitä, jotka ovat merkityksellisiä ja hyödyllisiä sekä heidän omalle ammatilliselle kehitykselleen että työnantajille. Lisäksi yhtenä jatkokehittämisehdotuksena tutkimusta voitaisiin laajentaa myös kattamaan muita ammattikorkeakouluja ja eri aloja, jotta saataisiin kokonaisvaltaisempi kuva ylempien ammattikorkeakoulututkintojen vaikutuksista työelämässä.

Tämän kehittämistyön aikana olen oppinut arvokkaita taitoja ja selvittänyt miten kohdeorganisaatiot hyötyvät YAMK-opinnäytetöistä. Olen suunnitellut huolellisesti työn etenemisen ja hyödyntänyt projektisuunnitelmaa sen toteuttamisessa, omaksuen samalla suunnittelun ja järjestelmällisyyden tärkeyden. Olen perehtynyt erilaisiin tutkimus- ja kehittämismenetelmiin sekä kyennyt soveltamaan niitä omassa työssäni, mikä on mahdollistanut tehokkaan tiedonkeruun ja analyysin. Olen oppinut tekemään tiivistä yhteistyötä ohjausryhmän kanssa, hyödyntäen heidän asiantuntemustaan ja tukeaan. Lisäksi olen kyennyt arvioimaan kehittämistyöni tuloksia ja tunnistamaan konkreettisia ehdotuksia sen jatkokehittämiseksi sekä tulosten levittämiseksi laajemmalle yleisölle.

Toimeksiantajan palaute opinnäytetyöstä oli myönteistä. Toimeksiantaja arvosti erityisesti innostunutta ja oma-aloitteista työskentelyä koko prosessin ajan sekä selkeää suunnitelmaa ja huolellista analysointia, jossa otettiin toimeksiantajan toiveet huomioon. Toimeksiantaja nosti esille mahdollisuuden syvempään analyysiin ja luokittelun uudelleenarviointiin esimerkiksi aiheiden osalta, jolloin olisi voitu päästä ylemmälle tasolle eri luokkia yhdistelemällä. Tämän raportin myötä toimeksiantaja pohti opinnäytetöiden ohjauksen merkitystä ja mahdollisuutta korostaa erilaisten menetelmien käyttöä opinnäytetöissä, sillä huomattiin, että opinnäytetöissä oli käytetty paljon kyselyitä, vaikka vaihtoehtoja olisi ollut monia muitakin.

Toimeksiantajan mielestä erityisen positiivista oli se, että opinnäytetöiden tulokset ja tuotokset päätyivät henkilöstön käyttöön ja niiden hyödynsaajina olivat potilaat ja asiakkaat. Toimeksiantaja korosti myös opiskelijoiden tekemän kehittämistyön ja tuotosten käyttöön ottamisen tärkeyttä. Lisäksi havaittiin, että tämän opinnäytetyön tuloksilla oli merkitystä myös muiden opiskelijoiden opinnäytetöiden ohjauksessa ja ne voisivat toimia arvokkaana materiaalina opiskelijoille.

Toimeksiantaja katsoi, että opinnäytetyön loppuraporttia ja sen ideoita voitaisiin hyödyntää opinnäytetöiden ohjauksessa ja suositella tämän raportin lukemista opinnäytetyön ideavaiheessa oleville opiskelijoille. Tässä opinnäytetyössä

tuotettua esitettä voitaisiin hyödyntää tiedon levittämisessä työelämään, vaikka pohdintaan jäi, miten työelämän edustajat parhaiten tavoitetaan ja miten tietoa YAMK-opinnäytetöiden kautta tehtävästä kehittämistyöstä saataisiin levitettyä tehokkaasti.

Kehittämistyön tavoitteena oli edistää ylemmän ammattikorkeakoulutuksen tunnettuutta sekä lisätä ymmärrystä sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöiden merkityksestä ja vaikutuksista työelämässä. Kehittämistyön tavoite ei vielä opinnäytetyöprosessin aikana toteutunut, koska toimeksiantajan osalta tuotosta ei ehditty viemään käyttöön ennen opinnäytetyön valmistumista. Lisäksi YAMK-koulutuksen tunnettuuden lisääminen on niin laaja tavoite, että yhdellä opinnäytetyöllä siihen on vaikea vaikuttaa. Toimeksiantaja näki kuitenkin, että opinnäytetyön toiseen tavoitteeseen koskien ymmärryksen lisäämistä sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöiden merkityksestä ja vaikutuksista työelämässä täytyi siltä osin, että tulosten myötä saatiin lisää tietoa opinnäytetöiden kehittämiskohteista, tuotoksista ja hyödynsaajista.

Tämän kehittämistyön tuloksia levitettiin opiskelijoille Turun ammattikorkeakoulun järjestämässä urailtapäivässä, jossa monet opiskelijat olivat sitä mieltä, että esitys oli kiinnostava. He totesivat, että olisi ollut hyödyllistä saada tietoa näistä tuloksista jo opintojen alkuvaiheessa. Tämä vahvistaa sekä omaa, että toimeksiantajan näkemystä siitä, että tämä opinnäytetyö tuotti arvokasta tietoa myös opiskelijoille.

Lähteet

Ahonen, P. & Antikainen, M. 2019. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto lähes täysi-ikäinen – Pioneerit kehittämistyön jalanjäljissä. Talk-verkkolehti, Puheenvuoroja 1.8.2019. Viitattu 4.2.2024.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/260766/Ahonen_Antikainen_Ylempi_ammattikorkeakoulututkinto_2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Allea All European Academies. 2023. Research integrity and research ethics. Viitattu 24.2.2024. <https://allea.org/research-integrity-and-research-ethics>

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932, 1:2. Viitattu 9.2.2023.

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140932>

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932, 5:25. Viitattu 12.2.2023.

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140932>

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene Ry. 2022. Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisistä kompetensseista ja niiden soveltamisesta Viitattu 18.2.2023. <https://www.arene.fi/julkaisut/raportit/suositus-ammattikorkeakoulujen-yhteisista-kompetensseista-ja-niiden-soveltamisesta-2022/>

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene Ry. 2022. Joka viides maisteritasoinen tutkinto suoritetaan ammattikorkeakoulussa – YAMK-tutkinto täyttää 20 vuotta. Viitattu 4.2.2024. <https://arene.fi/ajankohtaista/joka-viides-maisteritasoinen-tutkinto-suoritetaan-ammattikorkeakoulussa-yamk-tutkinto-tayttaa-20-vuotta>

Arkko, M. 2021. YAMK-tutkinnolla nostetta työuralle. TAMK-blogi, 9.9.2021. Viitattu 4.2.2024. <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/teema2/yamk-tutkinnolla-nostetta-tyouralle/>

European Commission. Bolognan prosessi ja eurooppalainen korkeakoulutusalue. Viitattu 4.2.2024.

<https://education.ec.europa.eu/fi/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/bologna-process>

Huotari, P. 2014. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö kehittämässä sosiaali- ja terveysalaa. Teoksessa Huotari, P. & Kivi, J. (toim.).

Näkökulmia sosiaali- ja terveysalan kehittämiseen. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutuksen opinnäytetyö tutkimuksellisenä kehittämishankkeena (ylempi ammattikorkeakoulututkinto). Sarja C. Artikkelikokoelmat, raportit ja muut ajankohtaiset julkaisut, osa 170. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulun julkaisu, 8–16.

Hämäläinen, S. & Liimatainen, A. 2019. Kliininen asiantuntijuus sosiaali- ja terveysalalla. Ylempi ammattikorkeakoulu työelämän kehittäjänä. Viitattu 1.4.2023.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/261890/Ylempi%20ammattikorkeakoulu%20ty%c3%b6el%c3%a4m%c3%a4n%20kehitt%c3%a4j%c3%a4n%c3%a4.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Kylmä, J. & Juvakka, T. 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edit Prima Oy.

Laasanen, M., Kouri, P., Sinkkonen, M., Hopia, H., & Hakala, A. 2015. YAMK-opiskelijat ja -alumnit tulevaisuuden ennakoijina ja sillanrakentajina työelämäkorkeakouluyhteistyössä. Ammattikasvatuksen aikakauskirja, 17(4), 75–81.

Liikanen, E., Kilkku, N. & Sinkkonen, M. 2022. Tutkimusmenetelmien moninaisuus terveysalan YAMK-opinnäytetöissä. Tampereen ammattikorkeakoulu. Viitattu 14.4.2024. <https://sites.tuni.fi/tamk-julkaisut/tamkjournal/tutkimusmenetelmien-moninaisuus-terveysalan-yamk-opinnaytetoissa-eeva-liikanen-nina-kilkku-ja-merja-sinkkonen/>

Lyyra, E., Pendolin, K. & Haapola, L. 2014. Vaikuttavuuden arvioinnilla työelämälähtöistä koulutusta. Teoksessa: Huotari, P. & Kivi, J. (toim.). Näkökulmia sosiaali- ja terveysalan kehittämiseen. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutuksen opinnäytetyö tutkimuksellisenä kehittämishankkeena (ylempi ammattikorkeakoulututkinto). Sarja C. Artikkelikokoelmat, raportit ja muut ajankohtaiset julkaisut, osa 170. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulun julkaisu, 16–23.

Microsoft. 2024. Mikä on Power BI -palvelu? Viitattu 28.3.2024. <https://learn.microsoft.com/fi-fi/power-bi/fundamentals/power-bi-service-overview>

Mäkimuro-Koivumaa, S. & Kunnari, M. 2018. YAMK-opinnäytetyöt ja tutkimuksellinen kehittäminen. Lapin ammattikorkeakoulu. Viitattu 1.4.2023.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201804265572>

Nenonen, M. 2020. Tulokset paranevat miten käy laadun? Tulospohjainen rahoitusmalli koulutuksen tuloksellisuuden ja laadun kehittäjänä ammattikorkeakouluissa. Joensuu: Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 28.3.2024.
https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/23466/urn_isbn_978-952-61-3426-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ojala, K. 2017. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot työmarkkinoilla ja korkeakoulujärjestelmässä. Turun yliopisto. Turun yliopiston julkaisuja. Viitattu 4.2.2024.
<https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/134665/AnnalesC437Ojala.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

OKM. 2022. Suomen koulutusjärjestelmä. Viitattu 4.2.2024.
<https://okm.fi/koulutusjarjestelma>

Opetushallitus. 2023. Tutkintojen viitekehykset. Viitattu 1.4.2023.
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tutkintojen-viitekehykset>

Opintopolku. Ammattikorkeakoulututkinnot. Viitattu 4.2.2024.
<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/ammattikorkeakoulututkinnot>

Opintopolku. Yliopistotutkinnot. Viitattu 28.3.2024.
<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/yliopistotutkinnot>

Rämö, E. 2019. YAMK-tutkinnolla nostetta työuralle. Viitattu 4.2.2024.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/505613/YAMK-tutkinnolla_nostetta_tyouralle.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Silfverberg, P. 2013. Ideasta projektiksi, projektivetäjän käsikirja. Työministeriö. Viitattu 24.2.2024. <https://www.slideshare.net/lansisuomenhelmet/pvopas1>

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM). 2023. Hyvinvointialueiden kysely: Alueet aloittivat toimintansa, siirtymä sujui suunnitelmien mukaan. Viitattu 14.4.2024.
<https://stm.fi/-/hyvinvointialueiden-kysely-alueet-aloittivat-toimintansa-siirtyma-sujui-suunnitelmien-mukaan>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. 5. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Turun ammattikorkeakoulu. 2022. Master on uuden tekijä. Viitattu 24.2.2024.
<https://www.turkuamk.fi/fi/tutkinnot-ja-opiskelu/master-school/opiskelijalle>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2023. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 2/2023, 1.painos, Helsinki. Viitattu 24.2.2024.
https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf

Uraseurannat. 2022. Uraseurantakyselyn tulokset. Viitattu 1.4.2023.
<https://uraseurannat.fi/ammattikorkeakoulujen-uraseuranta/tulokset-uraseurantakyselyista/index.html>

Vilka, H. 2021. Tutki ja kehitä., 5.päivitetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Esite

Tutustu sosiaali- ja terveysalan YAMK opinnäytetöihin

Tässä esitteessä on sinulle tietoa YAMK-opinnäytetöistä ja miksi ne ovat tärkeitä työelämän kehittämisessä

YAMK-opinnäytetyö

YAMK-opinnäytetyö on tarkoitettu syventämään opiskelijan ammatillista osaamista ja soveltamaan teoriaa käytännön ongelmiin. Opiskelijat voivat kehittää uusia toimintamalleja, antaa suosituksia organisaation kehittämiseen tai ratkaista käytännön haasteita tutkimustyön avulla. Opinnäytetyö vaatii noin 800 tunnin työpanoksen, sisältäen tutkimus- ja kehittämistyötä sekä raportin laatimista ja julkaisun.

Kohdeorganisaatioiden hyöty

YAMK-opiskelijat voivat suorittaa opintojaan työn ohessa, mikä antaa mahdollisuuden samalla kehittää omaa työyhteisöään.

Opinnäytetyössä ovat mukana opiskelija, työn ohjaaja ja toimeksiantaja. Aikaisempien opinnäytetöiden tuloksena on syntynyt erilaisia hyödyllisiä ratkaisuja ja parannuksia kohdeorganisaatioiden toimintaan.

Ota yhteyttä!

Haluatko saada lisätietoa sosiaali- ja terveysalan YAMK-opinnäytetöistä ja niiden hyödyntämisestä oman organisaatiosi kehittämisessä? Ota rohkeasti yhteyttä ja kysy lisää!

Anne.Rouhelo@turkuamk.fi
Ritva.Laaksonen-Heikkila@turkuamk.fi
Turun Ammattikorkeakoulu
Master School

TURKU AMK

Esimerkkejä valmiista opinnäytetöistä

Työhyvinvoinnin johtaminen etätyössä

Opinnäytetyönä luotiin malli lähiesihenkilöille työhyvinvoinnin johtamiseen etätyössä. Tavoitteena oli tukea lähiesihenkilöitä etätöiden yleistymisen myötä ja yhtenäistää työhyvinvoinnin johtamisen käytäntöjä organisaatiossa.

Tuotoksena syntyi käytännöllinen malli, joka on suunniteltu valtakunnallisesti lähiesihenkilöiden käyttöön ja tarjoaa konkreettisia ratkaisuja työhyvinvoinnin edistämiseen etätyössä, vastaten organisaation tarpeisiin muuttuneessa toimintaympäristössä.

Terveys- ja hoitosuunnitelma diabeteshoitajan työvälineeksi

Opinnäytetyönä toteutettiin kehittämisprojekti, jossa luotiin terveys- ja hoitosuunnitelma diabeteshoitajan työvälineeksi. Tuloksena hoitosuunnitelmien määrä kohdeorganisaatioissa kasvoi merkittävästi ja niiden laatu saavutti hyvän tason. Potilaskeskeisyys oli keskeinen lähtökohta, ja hoitosuunnitelmat vahvistivat potilaiden osallisuutta sekä kokemusta siitä, että heitä kuunnellaan aidosti. Tämä opinnäytetyö auttoi parantamaan hoitosuunnitelmien laatua ja edisti potilaiden osallisuutta.